

KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr. 290/2012**2017/EØS/62/26**

av 30. mars 2012

om endring av forordning (EU) nr. 1178/2011 om fastsettelse av tekniske krav og administrative framgangsmåter for besetninger i sivil luftfart i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008(*)

EUROPAKOMMISJONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008 av 20. februar 2008 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk flysikkerhetsbyrå, og om oppheving av rådsdirektiv 91/670/EØF, forordning (EF) nr. 1592/2002 og direktiv 2004/36/EF⁽¹⁾, særlig artikkel 7 nr. 6, artikkel 8 nr. 5 og artikkel 10 nr. 5, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I kommisjonsforordning (EU) nr. 1178/2011⁽²⁾ fastsettes nærmere bestemmelser om visse flygersertifikater, og om konvertering av nasjonale flygersertifikater og nasjonale flymaskinistsertifikater til flygersertifikater, samt vilkår for godkjenning av sertifikater fra tredjestater. Regler for legeattest for flygere, vilkår for konvertering av nasjonale legeattester og sertifisering av flyleger er også fastsatt i nevnte forordning. Forordning (EU) nr. 1178/2011 inneholder dessuten bestemmelser om kabinbesetningens medisinske skikkethet.
- 2) I henhold til forordning (EF) nr. 216/2008 skal flygerutdanningsorganisasjoner og flymedisinske sentre ha et sertifikat. Sertifikatet skal utstedes etter at visse tekniske og administrative krav er oppfylt. Regler for disse organisasjonenes administrasjons- og ledelsessystem bør derfor fastsettes.
- 3) Opplæringsinnretninger for flysimulering som brukes til opplæring, prøving og kontroll av flygere, skal

sertifiseres i henhold til et sett med tekniske kriterier. Disse tekniske kravene og administrative framgangsmåtene bør derfor fastsettes.

- 4) I henhold til forordning (EF) nr. 216/2008 skal kabinbesetningen til enhver tid være fysisk skikket og i stand til å ivareta sikkerhetsoppgavene de er pålagt. Kabinbesetning som deltar i kommersielle luftfartsoperasjoner skal ha en attest, slik det første gang ble angitt i OPS 1.1005 kapittel O bokstav d) i vedlegg III til rådsforordning (EØF) nr. 3922/91 av 16. desember 1991 om harmonisering av tekniske krav og administrative framgangsmåter i sivil luftfart⁽³⁾. Det bør derfor fastsettes regler for kabinbesetningens kvalifikasjoner og tilhørende attester.
- 5) Forordning (EU) nr. 1178/2011 inneholder ikke bestemmelser om vedkommende myndigheters tilsynskapasitet. Denne forordning endrer derfor forordning (EU) nr. 1178/2011, slik at den omfatter vedkommende myndigheters og organisasjoners administrasjons- og ledelsessystem. I samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 bør forordning (EU) nr. 1178/2011 også inneholde regler for et informasjonsnett mellom medlemsstatene, Kommisjonen og Byrået.
- 6) Luftfartsindustrien og medlemsstatenes myndigheter må få tilstrekkelig tid til å tilpasse seg de nye rammereglene og på visse vilkår anerkjenne gyldigheten av sertifikater, herunder attester på sikkerhetsopplæring, som er utstedt før denne forordning får anvendelse.
- 7) For å sikre en smidig overgang og et høyt og ensartet sikkerhetsnivå for sivil luftfart i Unionen bør gjennomføringstiltakene gjenspeile det nåværende utviklingstrinn i teknikken, herunder beste praksis, og den vitenskapelige og tekniske utviklingen innenfor opplæring av besetninger. Det bør derfor tas hensyn til forordning (EØF) nr. 3922/91 samt til tekniske krav og administrative framgangsmåter som er godkjent av Den

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 100 av 5.4.2012, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 146/2013 av 15. juli 2013 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 72 av 19.12.2013, s. 22.

⁽¹⁾ EUT L 79 av 13.3.2008, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 311 av 25.11.2011, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 373 av 31.12.1991, s. 4.

internasjonale organisasjon for sivil luftfart («ICAO») og de felles luftfartsmyndigheter fram til 30. juni 2009, og til gjeldende lovgivning som gjelder særlige nasjonale forhold.

- 8) Forordning (EU) nr. 1178/2011 bør derfor endres.
- 9) Tiltakene i vedlegg III til forordning (EØF) nr. 3922/91 om attest på sikkerhetsopplæring for kabinbesetning utgår i samsvar med artikkel 69 nr. 3 i forordning (EF) nr. 216/2008. Tiltak som vedtas ved denne forordning, skal anses som tilsvarende tiltak.
- 10) Det europeiske flysikkerhetsbyrå («Byrået») har utarbeidet et utkast til gjennomføringsregler og framlagt dem for Kommissjonen i form av en uttalelse, i samsvar med artikkel 19 nr. 1 i forordning (EF) nr. 216/2008.
- 11) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra komiteen nedsatt ved artikkel 65 i forordning (EF) nr. 216/2008 —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

I forordning (EU) nr. 1178/2011 gjøres følgende endringer:

- 1) I artikkel 1 tilføyes følgende nummere:

- «6. vilkårene for å utstede, opprettholde, endre, begrense, midlertidig oppheve eller tilbakekalle kabinbesetningsattester, samt særskilte rettigheter og ansvar for innehavere av kabinbesetningsattester,
7. vilkårene for å utstede, opprettholde, endre, begrense, midlertidig oppheve eller tilbakekalle sertifikater for flygerutdanningsorganisasjoner og flymedisinske sentre som arbeider med kvalifisering og flymedisinsk vurdering av besetninger i sivil luftfart,
8. kravene til godkjenning av opplæringsinnretninger for flysimulering og organisasjoner som drifter og bruker slike innretninger,
9. kravene til administrasjons- og ledelsessystemet som må oppfylles av medlemsstatene, Byrået og organisasjonene i forbindelse med reglene nevnt i nr. 1–8.»

- 2) I artikkel 2 skal nytt nr. 11, 12 og 13 lyde:

«11) «kabinbesetningsmedlem» et behørig kvalifisert besetningsmedlem som ikke tilhører flygebesetningen eller den tekniske besetningen, og som av operatøren er pålagt oppgaver knyttet til passasjer- og flysikkerhet under flyging,

12) «besetning» flygebesetning og kabinbesetning,

13) «sertifikat, godkjenning eller organisasjon som oppfyller JAR» et sertifikat eller en godkjenning som er utstedt eller anerkjent, eller en organisasjon som er sertifisert, godkjent, registrert eller anerkjent, i samsvar med nasjonal lovgivning som gjenspeiler de felles luftfartskrav, og framgangsmåter, av en medlemsstat som har gjennomført de relevante felles luftfartskrav, og som er anbefalt for gjensidig anerkjennelse innenfor de felles luftfartsmyndighetenes system for slike felles luftfartskrav.»

3) I artikkel 4 nr. 1

— erstattes uttrykket «8. april 2012» med «denne forordning får anvendelse»,

— erstattes uttrykket «8. april 2017» med «8. april 2018».

4) Ny artikkel 10a, 10b og 10c skal lyde:

«Artikkel 10a

Flygerutdanningsorganisasjoner

1. Flygerutdanningsorganisasjoner skal overholde de tekniske kravene og administrative framgangsmåtene som er fastsatt i vedlegg VI og VII, og skal sertifiseres.

2. Flygerutdanningsorganisasjoner som innehar sertifikater som oppfyller JAR, som en medlemsstat har utstedt eller anerkjent før denne forordning får anvendelse, skal anses å ha et sertifikat utstedt i samsvar med denne forordning.

I slike tilfeller skal disse organisasjonenes særskilte rettigheter begrenses til de særskilte rettighetene i den godkjenningen medlemsstaten har utstedt.

Med forbehold for artikkel 2 skal flygerutdanningsorganisasjoner innen 8. april 2014 tilpasse sitt ledelsessystem, sine utdanningsprogrammer, framgangsmåter og håndbøker slik at de er samsvar med vedlegg VII.

3. Utdanningsorganisasjoner som oppfyller JAR og er registrert i en medlemsstat før denne forordning får anvendelse, skal kunne gi opplæring for et privatflygersertifikat (PPL) som oppfyller JAR.

4. Medlemsstatene skal innen 8. april 2017 erstatte sertifikatene nevnt i nr. 2 første ledd med sertifikater i det formatet som er fastsatt i vedlegg VI.

Artikkel 10b

Opplæringsinnretninger for flysimulering

1. Opplæringsinnretninger for flysimulering (FSTD – flight simulation training devices) som brukes til opplæring, prøving og kontroll av flygere, med unntak av opplæringsinnretninger for testflygingsopplæring, skal være i samsvar med de tekniske kravene og administrative framgangsmåtene fastsatt i vedlegg VI og VII, og skal kvalifiseres.

2. FSTD-kvalifikasjonsbeviser som oppfyller JAR og er utstedt eller anerkjent før denne forordning får anvendelse, skal anses å være utstedt i samsvar med denne forordning.

3. Medlemsstatene skal innen 8. april 2017 erstatte bevisene nevnt i nr. 2 med kvalifikasjonsbeviser i det formatet som er fastsatt i vedlegg VI.

Artikkel 10c

Flymedisinske sentre

1. Flymedisinske sentre skal overholde de tekniske kravene og administrative framgangsmåtene fastsatt i vedlegg VI og VII, og skal sertifiseres.

2. Godkjenninger av flymedisinske sentre som oppfyller JAR som er utstedt eller anerkjent av en medlemsstat før denne forordning får anvendelse, skal anses å være utstedt i samsvar med denne forordning.

Flymedisinske sentre skal innen 8. april 2014 tilpasse sitt ledelsessystem og sine opplæringsprogrammer, framgangsmåter og håndbøker slik at de er i samsvar med vedlegg VII.

3. Medlemsstatene skal innen 8. april 2017 erstatte godkjenningene av flymedisinske sentre nevnt i nr. 2 første ledd med sertifikater i det formatet som er fastsatt i vedlegg VI.»

5) Ny artikkel 11a, 11b og 11c skal lyde:

«Artikkel 11a

Kabinbesetningens kvalifikasjoner og tilhørende attester

1. Kabinbesetningsmedlemmer som deltar i kommersielle operasjoner med luftfartøyer nevnt i artikkel 4 nr. 1 bokstav b) og c) i forordning (EF) nr. 216/2008, skal

være kvalifisert og inneha en attest på dette i samsvar med de tekniske kravene og administrative framgangsmåtene fastsatt i vedlegg V og VI.

2. Kabinbesetningsmedlemmer som før denne forordning får anvendelse, innehar en attest på sikkerhetsopplæring utstedt i samsvar med forordning (EØF) nr. 3922/91 («EU-OPS»), skal

- a) anses å etterkomme denne forordning dersom de oppfyller gjeldende krav til opplæring, kontroll og aktuell erfaring i EU-OPS, eller,
- b) dersom de ikke oppfyller kravene til opplæring, kontroll og aktuell erfaring i EU-OPS, gjennomgå all opplæring og kontroll som kreves, før de anses å etterkomme denne forordning, eller,
- c) dersom de ikke har deltatt i kommersielle luftfartoperasjoner med fly på mer enn fem år, gjennomgå grunnopplæringskurset og bestå den tilhørende prøven fastsatt i vedlegg V før de anses å etterkomme denne forordning.

3. Attester på sikkerhetsopplæring utstedt i samsvar med EU-OPS skal innen 8. april 2017 erstattes med kabinbesetningsattester i det formatet som er fastsatt i vedlegg VI.

4. Kabinbesetningsmedlemmer som deltar i kommersielle helikopteroperasjoner på det tidspunktet denne forordning får anvendelse, skal

- a) anses å oppfylle kravene til grunnopplæring i vedlegg V dersom de oppfyller gjeldende krav til opplæring, kontroll og aktuell erfaring i de felles luftfartskrav (JAR – Joint Aviation Requirements) for kommersiell lufttransport med helikopter, eller,
- b) dersom de ikke oppfyller gjeldende krav til opplæring, kontroll og aktuell erfaring i JAR for kommersiell lufttransport med helikopter, gjennomgå all relevant opplæring og kontroll som kreves for å arbeide om bord i et helikopter, bortsett fra grunnopplæringen, før de kan anses å etterkomme denne forordning, eller,
- c) dersom de ikke har utført kommersielle helikopteroperasjoner på mer enn fem år, gjennomgå grunnopplæringskurset og bestå den tilhørende prøven fastsatt i vedlegg V før de kan anses å etterkomme denne forordning.

5. Med forbehold for artikkel 2 skal det innen 8. april 2013 utstedes kabinbesetningsattester i det formatet som er fastsatt i vedlegg VI, til alle kabinbesetningsmedlemmer som deltar i kommersielle helikopteroperasjoner.

*Artikkel 11b***Tilsynskapasitet**

1. Medlemsstatene skal innenfor den respektive medlemsstat utpeke ett eller flere organer som vedkommende myndighet, nødvendig myndighet og ansvar for å sertifisering av og tilsyn med personer og organisasjoner som omfattes av forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler.

2. Dersom en medlemsstat utpeker flere enn ett organ som vedkommende myndighet

a) skal hver vedkommende myndighets kompetanseområder være klart definert med hensyn til ansvar og geografisk begrensning,

b) skal arbeidet samordnes mellom disse organene for å sikre effektivt tilsyn med alle organisasjoner og personer som omfattes av forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler innenfor deres respektive ansvarsområder.

3. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndighet(er) har den nødvendige kapasiteten til å ivareta tilsynet med alle personer og organisasjoner som omfattes av deres tilsynsprogram, herunder tilstrekkelige ressurser til å oppfylle kravene i denne forordning.

4. Medlemsstatene skal sikre at personell hos vedkommende myndighet(er) ikke utøver tilsynsvirksomhet når det foreligger bevis for at dette direkte eller indirekte kan føre til en interessekonflikt, særlig det dreier seg om en familiemessig eller økonomisk interesse.

5. Personell som er godkjent av vedkommende myndighet til å utføre sertifiserings- eller tilsynsoppgaver, skal være bemyndiget til å utføre minst følgende oppgaver:

a) undersøke dokumentasjon, data, prosedyrer og alt annet materiale som er relevant for utførelse av sertifiserings- og/eller tilsynsoppgaver,

b) ta kopier av hele eller deler av slik dokumentasjon, data, prosedyrer og annet materiale,

c) be om en muntlig forklaring på stedet,

d) få adgang til relevante lokaler, operasjonssteder eller transportmidler,

e) gjennomføre tilsyn, undersøkelser, vurderinger og inspeksjoner, herunder inspeksjoner på bakken og uanmeldte inspeksjoner, og

f) eventuelt treffe eller innlede håndhevingstiltak.

6. Oppgavene i nr. 5 skal utføres i samsvar med lovbestemmelsene i den berørte medlemsstaten.

*Artikkel 11c***Overgangstiltak**

Med hensyn til organisasjoner som har Byrået som sin vedkommende myndighet i samsvar med artikkel 21 nr. 1 bokstav b) i forordning (EF) nr. 216/2008, skal

a) medlemsstatene innen 8. april 2013 gi Byrået all dokumentasjon om tilsynet med slike organisasjoner,

b) sertifiseringsprosesser som en medlemsstat har innledet før 8. april 2012, sluttføres av medlemsstaten i samordning med Byrået. Byrået skal påta seg alt ansvar som vedkommende myndighet for en slik organisasjon etter at sertifikatet er utstedt av medlemsstaten.»

6) I artikkel 12 skal nytt nummer lyde:

«1b. Som unntak fra nr. 1 kan medlemsstatene beslutte at de ikke vil anvende bestemmelsene i vedlegg I–IV før 8. april 2013.»

7) I artikkel 12 nr. 7 erstattes uttrykket «nr. 2–6» med «nr. 1b–6».

8) Nytt vedlegg V, VI og VII tilføyes med teksten som angitt i vedlegget til denne forordning.

Artikkel 2

1. Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 8. april 2012.

2. Som unntak fra nr. 1 annet ledd kan medlemsstatene beslutte ikke å anvende

a) vedlegg V–VII før 8. april 2013,

b) ORA.GEN.200 bokstav a) nr. 3 i vedlegg VII på innehavere av FSTD-kvalifikasjonsbeviser som ikke er godkjente utdanningsorganisasjoner og ikke har et godkjennings sertifikat for luftfartsselskap, før 8. april 2014,

c) vedlegg VI og VII på godkjente utdanningsorganisasjoner og flymedisinske sentre som ikke oppfyller JAR, før 8. april 2014,

d) CC.GEN.030 i vedlegg V før 8. april 2015,

e) vedlegg V på kabinbesetningsmedlemmer som deltar i kommersielle operasjoner med helikopter, før 8. april 2015,

- f) vedlegg VI og VII på utdanningsorganisasjoner som bare gir opplæring for flygersertifikat for lette luftfartøyer, privatflygersertifikater, flygersertifikater for ballonger eller flygersertifikater for seilfly, før 8. april 2015,
  - g) vedlegg VI og VII på utdanningsorganisasjoner som tilbyr opplæring med sikte på testflygingsrettigheter i samsvar med FCL.820 i vedlegg I til forordning (EU) nr. 1178/2011, før 8. april 2015.
3. Når en medlemsstat benytter seg av bestemmelsene i nr. 2, skal den underrette Kommisjonen og Byrået om dette. I denne underretningen skal varigheten av og årsakene til unntaket samt gjennomføringsprogrammet med planlagte tiltak og tilhørende tidsplan beskrives.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater i samsvar med traktatene.

Utferdiget i Brussel 30. mars 2012.

For Kommisjonen

José Manuel BARROSO

President

VEDLEGG

«VEDLEGG V

KVALIFISERING AV KABINBESETNING SOM DELTAR I KOMMERSIELL LUFTTRANSPORT**[DEL-CC]**

KAPITTEL GEN

GENERELLE KRAV**CC.GEN.001 Vedkommende myndighet**

I denne delen skal vedkommende myndighet være den myndigheten som er utpekt av medlemsstaten der en person søker om å få utstedt en kabinbesetningsattest.

CC.GEN.005 Virkeområde

I denne delen fastsettes kravene til utstedelse av en kabinbesetningsattest, vilkårene for attestens gyldighet og hvordan den skal brukes av innehaveren.

CC.GEN.015 Søknad om en kabinbesetningsattest

En søknad om en kabinbesetningsattest skal inngis i den formen og på den måten som er fastsatt av vedkommende myndighet.

CC.GEN.020 Minstealder

Den som søker om en kabinbesetningsattest, skal være fylt 18 år.

CC.GEN.025 Særskilte rettigheter og vilkår

- a) De særskilte rettighetene til innehaveren av en kabinbesetningsattest omfatter å arbeide som kabinbesetningsmedlem i kommersiell lufttransport med luftfartøyer som nevnt i artikkel 4 nr. 1 bokstav b) og c) i forordning (EF) nr. 216/2008.
- b) Kabinbesetningsmedlemmer kan utøve de særskilte rettighetene som er angitt i bokstav a), bare dersom de
  - 1) har gyldig en kabinbesetningsattest som angitt i CC.CCA.105 og
  - 2) oppfyller CC.GEN.030, CC.TRA.225 og gjeldende krav i del-MED.

CC.GEN.030 Dokumenter og oppbevaring av dokumentasjon

For å vise at gjeldende krav i CC.GEN.025 bokstav b) er oppfylt, skal innehaveren oppbevare og etter anmodning framlegge kabinbesetningsattesten, listen over og opplærings- og kontrolldokumentasjon for vedkommendes kvalifikasjoner for luftfartøytype eller luftfartøyvariant, med mindre operatøren som benytter seg av vedkommendes tjenester, oppbevarer denne dokumentasjonen og raskt kan stille den til rådighet når vedkommende myndighet eller innehaveren ber om det.

KAPITTEL CCA

SÆRLIGE KRAV TIL KABINBESETNINGSATTESTER**CC.CCA.100 Utstedelse av kabinbesetningsattester**

- a) Kabinbesetningsattester skal bare utstedes til søkere som har bestått prøven etter fullført grunnopplæringskurs i samsvar med denne delen.
- b) Kabinbesetningsattester skal utstedes av
  - 1) vedkommende myndighet og/eller
  - 2) en organisasjon som er godkjent av vedkommende myndighet til å gjøre dette.

CC.CCA.105 Kabinbesetningsattestens gyldighet

Kabinbesetningsattesten skal utstedes med ubegrenset gyldighet, og skal forbli gyldig, med mindre

- a) den oppheves midlertidig eller tilbakekalles av vedkommende myndighet, eller
- b) innehaveren ikke har utøvd de tilhørende særskilte rettighetene på minst én luftfartøytype i løpet av de 60 foregående månedene.

CC.CCA.110 Midlertidig oppheving og tilbakekalling av kabinbesetningsattester

- a) Dersom en innehaver ikke oppfyller kravene i denne delen, kan vedkommende myndighet midlertidig oppheve eller tilbakekalle vedkommendes kabinbesetningsattest.
- b) Dersom vedkommende myndighet midlertidig opphever eller tilbakekaller kabinbesetningsattesten, skal innehaveren
  - 1) underrettes skriftlig om denne beslutningen, og om sin klageadgang i samsvar med nasjonal lovgivning,
  - 2) ikke utøve de særskilte rettighetene knyttet til kabinbesetningsattesten,
  - 3) uten unødige opphold underrette den eller de operatørene som benytter seg av vedkommendes tjenester, og
  - 4) levere attesten tilbake etter gjeldende framgangsmåte fastsatt av vedkommende myndighet.

KAPITTEL TRA

OPPLÆRINGSKRAV TIL SØKERE TIL OG INNEHAVERE AV EN KABINBESETNINGSATTEST**CC.TRA.215 Undervisning**

Opplæring som kreves i denne delen skal

- a) gis av utdanningsorganisasjoner eller kommersielle lufttransportoperatører som er godkjent av vedkommende myndighet til å gjøre dette,
- b) utføres av personell med den erfaring og de kvalifikasjoner som er nødvendige for å kunne undervise i de opplæringsselementene som skal gjennomgås, og
- c) gjennomføres i samsvar med et opplæringsprogram og en studieplan som er dokumentert i organisasjonens godkjenning.

CC.TRA.220 Grunnopplæringskurs og prøve

- a) Den som søker om en kabinbesetningsattest, skal fullføre et grunnopplæringskurs for å gjøre seg kjent med luftfartsområdet og erverve tilstrekkelige generelle kunnskaper og grunnleggende ferdigheter til å kunne utføre de oppgavene og ivareta det ansvaret som er forbundet med passasjer- og flysikkerhet i normale situasjoner, unormale situasjoner og nødsituasjoner.
- b) Programmet for grunnopplæringskurset skal inneholde minst de delene som er angitt i tillegg 1 til denne delen. Det skal inneholde teoretisk og praktisk opplæring.
- c) Den som søker om en kabinbesetningsattest, skal avlegge en prøve som omfatter alle deler av opplæringsprogrammet angitt i bokstav b), med unntak av CRM-opplæring, for å vise at vedkommende har det kunnskaps- og ferdighetsnivået som kreves i bokstav a).

CC.TRA.225 Kvalifikasjon(er) for luftfartøytype eller luftfartøyvariant

- a) Innehavere av en gyldig kabinbesetningsattest skal bare arbeide om bord i et luftfartøy dersom de er kvalifisert i samsvar med gjeldende krav i del-ORO.
- b) For å være kvalifisert for en luftfartøytype eller -variant skal innehaveren
  - 1) oppfylle gjeldende krav til opplæring, kontroll og gyldighet som er relevante for det luftfartøyet der arbeidet skal utføres:
    - i) opplæring som er spesifikk for en luftfartøytype, omstillingsopplæring ved overgang til en annen operatør samt rutineinnlæring,
    - ii) differanseopplæring,
    - iii) periodisk opplæring og
  - 2) i løpet av de siste seks måneder ha arbeidet om bord på den aktuelle luftfartøytypen, eller ha fullført relevant oppfriskingskurs og kontroll før arbeidet på denne luftfartøytypen gjenopptas.

*Tillegg 1 til del-CC***grunnopplæringskurs og prøve****OPPLÆRINGSPROGRAM**

Programmet for grunnopplæringskurset skal minst inneholde følgende:

1. **Generelle teoretiske kunnskaper om luftfart og luftfartsbestemmelser som omfatter alle deler som er relevante for kabinbesetningens oppgaver og ansvar**
  - 1.1. Luftfartsterminologi, flyteori, passasjerfordeling, driftsområder, meteorologi og effekter av forurensning av luftfartøyets overflate.
  - 1.2. Luftfartsforskrifter som er relevante for kabinbesetningen og vedkommende myndighets rolle
  - 1.3. Kabinbesetningens oppgaver og ansvar under flyging og nødvendigheten av å reagere raskt og effektivt i nødssituasjoner.
  - 1.4. Vedvarende kompetanse og skikkethet til å tjenestegjøre som kabinbesetningsmedlem, herunder begrensninger i flyge- og tjenestetid og krav om hviletid.
  - 1.5. Betydningen av å sikre at relevante dokumenter og håndbøker holdes à jour, eventuelt med endringer fra operatøren.
  - 1.6. Betydningen av at kabinbesetningen utfører sine oppgaver i samsvar med operatørens driftshåndbok.
  - 1.7. Betydningen av at kabinbesetningen får orientering før flyging og tilgang på nødvendige sikkerhetsopplysninger for å kunne utføre sine bestemte oppgaver.
  - 1.8. Betydningen av å fastslå når kabinbesetningsmedlemmer har myndighet til og ansvar for å iverksette en evakuering og andre nødprosedyrer.
2. **Kommunikasjon**

Under opplæringen skal det understrekes at effektiv kommunikasjon mellom kabinbesetning og flygebesetning er viktig, herunder kommunikasjonsteknikker, felles språk og terminologi.
3. **Innføringskurs om menneskelige faktorer (HF) i luftfarten og forvaltning av besetningsressurser (CRM – crew resource management)**

Dette kurset skal gis av minst én CRM-instruktør for kabinbesetning. De enkelte delene av opplæringen skal behandles grundig, og skal minst inneholde følgende:

  - 3.1. *Generelt:* menneskelige faktorer i luftfarten, generell undervisning om CRM-prinsipper og -mål, menneskets yteevne og begrensninger.
  - 3.2. *Relevant for det enkelte kabinbesetningsmedlem:* personforståelse, menneskelig svikt og pålitelighet, holdninger og atferd, egenvurdering, stress og stresshåndtering, tretthet og årvåkenhet, selvsikkerhet, situasjonsbevissthet samt innhenting og bearbeiding av informasjon.
4. **Passasjerbehandling og kabinovervåking**
  - 4.1. Viktigheten av korrekt setetildeling i forhold til flyets masse og balanse, særlige passasjerkategorier og nødvendigheten av å plassere førlige passasjerer ved utganger uten tilsyn.
  - 4.2. Bestemmelser om sikker stuing av kabinbagasje og kabinutstyr, og risikoen for at den skal utgjøre en fare for dem som oppholder seg i passasjerkabinen eller på annen måte blokkere eller skade nødutstyr eller utganger.
  - 4.3. Råd om gjenkjenning og håndtering av passasjerer som er eller blir beruset av alkohol, som er påvirket av narkotika eller er aggressive.

- 4.4. Forsiktighetsregler når levende dyr fraktes i passasjerkabinen.
- 4.5. Oppgaver under turbulens, herunder sikring av passasjerkabinen.
- 4.6. Metoder til nødvendig motivering av passasjerer og håndtering av menneskeansamlinger for å kunne foreta en rask evakuering.
5. **Flymedisinske forhold og førstehjelp**
  - 5.1. Generell undervisning om flymedisinske forhold og overleving.
  - 5.2. Fysiologiske virkninger av flyging, med særlig vekt på oksygenmangel, oksygenbehov, øretrompetens funksjon og skader som følge av trykkendring.
  - 5.3. Grunnleggende førstehjelp, herunder behandling ved
    - a) luftsyke
    - b) forstyrrelser i mage- og tarmsystemet
    - c) hyperventilering
    - d) brannskader
    - e) sårskader
    - f) bevisstløshet og
    - g) brudd og bløtvevsskader
  - 5.4. Medisinske nødssituasjoner under flyging og førstehjelp i den forbindelse som minst omfatter:
    - a) astma
    - b) stress og allergiske reaksjoner
    - c) sjokk
    - d) diabetes
    - e) kvelning
    - f) epilepsi
    - g) fødsel
    - h) slag og
    - i) hjerteinfarkt
  - 5.5. Bruk av hensiktsmessig utstyr, herunder oksygen til førstehjelp samt førstehjelpsskrin, medisinsk nødutstyr og deres innhold.
  - 5.6. Praktisk hjerte-lunge-redning for hvert kabinbesetningsmedlem med en særskilt utformet dukke, der det tas hensyn til de særlige forholdene i et luftfartøy.
  - 5.7. Helse og hygiene på reise, herunder:
    - a) hygiene om bord
    - b) risiko for kontakt med infeksjonssykdommer og midler til å begrense en slik risiko
    - c) håndtering av medisinsk avfall
    - d) desinfisering av luftfartøyet
    - e) håndtering av dødsfall om bord, og

f) oppmerksomhetsstyring, fysiologiske virkninger av tretthet, søvnfysiologi, døgnrytme og tidssoneendringer

6. Farlig gods i samsvar med gjeldende tekniske instruksjoner fra ICAO

7. Generelle sikkerhetsmessige forhold i luftfart, herunder bevisstgjøring omkring bestemmelsene i forordning (EF) nr. 300/2008

8. Opplæring i brann- og røykbekjempelse

8.1. Understreking av kabinbesetningens ansvar for å reagere raskt i nødssituasjoner med brann- og røykutvikling, og framfor alt at det er viktig å identifisere den faktiske brannkilden.

8.2. Viktigheten av å underrette flygebesetningen umiddelbart samt særlige tiltak som er nødvendige for samordning og assistanse når brann eller røyk oppdages.

8.3. Nødvendigheten av hyppig kontroll av potensielt brannfarlige områder, herunder toalettene, og tilhørende røykvarslere.

8.4. Klassifisering av branner og egnede typer slökkemidler og prosedyrer for bestemte brannsituasjoner.

8.5. Teknikker for bruk av slökkemidler, konsekvenser av feilaktig bruk og bruk i et lukket rom, herunder praktisk opplæring i brannsløkking og i iføring og bruk av røykbeskyttelsesutstyr som benyttes i luftfarten.

8.6. Generelle prosedyrer for bakkebaserte nødmeldingstjenester på flyplassene.

9. Overlevingsopplæring

9.1. Prinsipper for overleving i ugjestmilde omgivelser (f.eks. polarområder, ørken, jungel, hav).

9.2. Overleving i vann, herunder faktisk iføring og bruk av personlig flyteutstyr i vann og bruk av redningsflåter eller tilsvarende utstyr, samt praktiske øvinger i vann.

—————

VEDLEGG VI

MYNDIGHETENES KRAV TIL FLYGEBESETNING

[DEL-ARA]

KAPITTEL GEN

GENERELLE KRAV

AVSNITT I

Generelt

ARA.GEN.105 Definisjoner

I denne delen og i del-ORA menes med:

1. «akseptable samsvarskriterier (AMC – Acceptable Means of Compliance)» ikke-bindende standarder vedtatt av Byrået for å vise hvilke kriterier som kan benyttes for å sikre samsvar med grunnforordningen og dens gjennomføringsregler,
2. «alternative samsvarskriterier» foreslått alternativ til eksisterende AMC eller forslag til nye kriterier som kan benyttes til å sikre samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, der Byrået ikke har vedtatt tilknyttede AMC,
3. «godkjent utdanningsorganisasjon (ATO – approved training organisation)» en organisasjon som er kvalifisert til å få utstedt eller forlenget en godkjenning til å gi opplæring for flygersertifikat og tilhørende rettigheter og beviser,
4. «modell for innretning for grunnleggende instrumentopplæring (BITD-modell)» en fastsatt kombinasjon av maskinvare og programvare som er BITD-kvalifisert
5. «sertifiseringsspesifikasjoner (CS)» tekniske standarder vedtatt av Byrået for å vise samsvar med grunnforordningen og dens gjennomføringsregler, og som kan benyttes av en organisasjon for sertifiseringsformål,
6. «flygeinstruktør (FI)» en instruktør som har særskilte rettigheter til å gi opplæring i et luftfartøy i samsvar med del-FCL,
7. «opplæringsinnretning for flysimulering (FSTD – flight simulation training device)» en opplæringsinnretning som
  - a) for fly er en flysimulator (FFS), en flygeopplæringsinnretning (FTD), en opplæringsinnretning for flyge- og flysikringsprosedyrer (FNPT) eller en innretning for grunnleggende instrumentopplæring (BITD),
  - b) for helikoptre er en flysimulator (FFS), en flygeopplæringsinnretning (FTD) eller en opplæringsinnretning for flyge- og flysikringsprosedyrer (FNPT),
8. «FSTD-kvalifikasjon» en FSTDs tekniske egnethet som fastsatt i samsvarsdokumentet,
9. «FSTD-bruker» en organisasjon eller person som anmoder en godkjent utdanningsorganisasjon om opplæring, kontroll eller prøving ved bruk av en FSTD,
10. «flygeforbud» formelt startforbud for et luftfartøy og nødvendige tiltak for å holde det tilbake,
11. «veiledningsmateriale (GM)» ikke-bindende materiale utarbeidet av Byrået som bidrar til å forklare meningen med et krav eller en spesifikasjon, og som benyttes som støtte i tolkningen av grunnforordningen, dens gjennomføringsregler og AMC,
12. «ARO.RAMP» kapittel RAMP i vedlegg II til forordningen om luftfartsoperasjoner,
13. «annen opplæringsinnretning (OTD)» et hjelpemiddel som benyttes i flygerutdanningen, som ikke er en FSTD, og som gir mulighet for opplæring når et komplett førerkabin- eller cockpitmiljø ikke er nødvendig,
14. «del-ARA» vedlegg VI til forordningen om besetninger i sivil luftfart,
15. «del-ORO» vedlegg III til forordningen om luftfartsoperasjoner,

16. «del-CC» vedlegg V til forordningen om besetninger i sivil luftfart,
17. «del-FCL» vedlegg I til forordningen om besetninger i sivil luftfart,
18. «del-MED» vedlegg IV til forordningen om besetninger i sivil luftfart
19. «del-ORA» vedlegg VII til forordningen om besetninger i sivil luftfart
20. «hovedforetak» organisasjonens hovedkontor eller forretningskontor, der de viktigste økonomiske funksjonene og den operasjonelle kontrollen med virksomheten nevnt i denne forordning utøves,
21. «veiledning for kvalifikasjonsprøving (QTG)» et dokument som har som formål å vise at en FSTDs ytelse og manøvreringsegenskaper svarer til det luftfartøyet, den flyklassen eller den helikoptertypen som simuleres innenfor fastsatte grenser, og at alle gjeldende krav er oppfylt. QTG omfatter data om luftfartøyet, flyklassen eller helikoptertypen og FSTD-data som benyttes for å støtte valideringen.

ARA.GEN.115 Tilsynsdokumentasjon

Vedkommende myndighet skal gi det aktuelle personellet alle regelverksakter, standarder, regler, tekniske publikasjoner og tilhørende dokumenter slik at de kan utføre sine oppgaver og ivareta sitt ansvar.

ARA.GEN.120 Samsvarskriterier

- a) Byrådet skal utarbeide akseptable samsvarskriterier (AMC) som kan benyttes til å sikre samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler. Når AMC overholdes, er de tilhørende kravene i gjennomføringsreglene oppfylt.
- b) Det kan benyttes alternative samsvarskriterier for å sikre samsvar med gjennomføringsreglene.
- c) Vedkommende myndighet skal opprette et system for løpende vurdering av om alle alternative samsvarskriterier som den selv benytter, eller som benyttes av organisasjoner og personer som står under dens tilsyn, gir mulighet til å fastslå samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler.
- d) Vedkommende myndighet skal evaluere alle alternative samsvarskriterier som er foreslått av en organisasjon i samsvar med ORA.GEN.120, ved å analysere den framlagte dokumentasjonen og, dersom det anses som nødvendig, foreta en inspeksjon av organisasjonen.

Dersom vedkommende myndighet fastslår at alternative samsvarskriterier er i samsvar med gjennomføringsreglene, skal den uten unødig opphold

- 1) underrette søkeren om at de alternative samsvarskriteriene kan gjennomføres, og eventuelt endre søkerens godkjenning eller sertifikat i tråd med dette, og
  - 2) underrette Byrådet om innholdet i dem, med kopier av all relevant dokumentasjon,
  - 3) underrette andre medlemsstater om alternative samsvarskriterier som er blitt godkjent.
- e) Dersom vedkommende myndighet selv bruker alternative samsvarskriterier for å oppnå samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, skal den
- 1) gjøre dem tilgjengelige for alle organisasjoner og personer under dens tilsyn, og
  - 2) uten unødig opphold underrette Byrådet.

Vedkommende myndighet skal gi Byrådet en fullstendig beskrivelse av de alternative samsvarskriteriene, herunder eventuelle revisjoner av prosedyrer som kan være relevante, samt en vurdering som dokumenterer at gjennomføringsreglene er oppfylt.

ARA.GEN.125 Opplysninger til Byrådet

- a) Vedkommende myndighet skal uten unødig opphold underrette Byrådet dersom det oppstår betydelig problemer med gjennomføringen av forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler.
- b) Vedkommende myndighet skal gi Byrådet opplysninger som er vesentlige for sikkerheten, og som stammer fra de hendelsesrapportene den har mottatt.

ARA.GEN.135 Umiddelbar reaksjon på et sikkerhetsproblem

- a) Med forbehold for europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/42/EF⁽¹⁾ skal vedkommende myndighet innføre et system for å samle inn, analysere og formidle sikkerhetsopplysninger på hensiktsmessig måte.
- b) Byrådet skal innføre et system for på en egnet måte analysere relevante sikkerhetsopplysninger det har mottatt, og uten unødig opphold gi medlemsstatene og Kommisjonen alle opplysninger, herunder anbefalinger eller korrigerende tiltak som skal treffes, som er nødvendige for de skal kunne reagere i tide på et sikkerhetsproblem knyttet til produkter, deler, utstyr, personer eller organisasjoner som omfattes av forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler.
- c) Etter å ha mottatt opplysningene nevnt i bokstav a) og b) skal vedkommende myndighet treffe hensiktsmessige tiltak for å håndtere sikkerhetsproblemet.
- d) Tiltak som treffes i henhold til bokstav c), skal umiddelbart meddeles til alle personer eller organisasjoner som må overholde dem i henhold til forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler. Vedkommende myndighet skal også underrette Byrådet om disse tiltakene og, dersom det er nødvendig med kombinerte tiltak, de andre berørte medlemsstatene.

*AVSNITT II**Ledelse***ARA.GEN.200 Ledelsessystem**

- a) Vedkommende myndighet skal opprette og vedlikeholde et ledelsessystem som minst omfatter
  - 1) dokumenterte retningslinjer og prosedyrer for å beskrive dets organisering, kriterier og metoder for å oppnå samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler. Prosedyrene skal ajourføres og fungere som grunnleggende arbeidsdokumenter for alle tilknyttede oppgaver hos denne myndigheten,
  - 2) et tilstrekkelig antall medarbeidere til å utføre myndighetens oppgaver og ivareta dens ansvar. Dette personellet skal være kvalifisert til å utføre sine tildelte oppgaver og ha nødvendig kunnskap, erfaring, grunnopplæring og periodisk opplæring for å sikre at kompetansen opprettholdes. Det skal finnes et system for planlegging av tilgjengelighet av personell, for å kunne sikre riktig gjennomføring av alle oppgaver,
  - 3) nødvendige anlegg og kontorlokaler til å utføre de tildelte oppgavene,
  - 4) en funksjon for å kontrollere at ledelsessystemet oppfyller de relevante kravene, og at prosedyrene er tilstrekkelige, herunder at det utarbeides en intern tilsynsprosess og en prosess for håndtering av sikkerhetsrisikoer. Samsvarskontrollen skal omfatte et system for tilbakemelding av resultatene fra tilsynet til den øverste ledelsen hos vedkommende myndighet, for å sikre gjennomføring av eventuelle korrigerende tiltak, og
  - 5) en person eller gruppe av personer som i siste instans er ansvarlig overfor den øverste ledelsen hos vedkommende myndighet for funksjonen for samsvarskontroll.
- b) Vedkommende myndighet skal for hvert virksomhetsområde, herunder ledelsessystemet, utpeke én eller flere personer som har et overordnet ansvar for ledelsen av den eller de relevante oppgavene.
- c) Vedkommende myndighet skal utarbeide prosedyrer for deltaking i gjensidig utveksling av all nødvendig informasjon og assistanse med andre berørte vedkommende myndigheter, herunder alle avvik som er framkommet og oppfølgings tiltak som er truffet som følge av tilsyn med personer og organisasjoner som utøver virksomhet på en medlemsstats territorium, men som er sertifisert av vedkommende myndighet i en annen medlemsstat eller av Byrådet.
- d) En kopi av prosedyrene knyttet til ledelsessystemet, med eventuelle endringer, skal stilles til rådighet for Byrådet for standardiseringsformål.

ARA.GEN.205 Tildeling av oppgaver til godkjente organer

- a) Oppgaver knyttet til den første sertifiseringen eller det løpende tilsynet med personer eller organisasjoner som omfattes av forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, skal tildeles av medlemsstatene bare til godkjente organer. Ved tildeling av oppgaver skal vedkommende myndighet sikre at den har
  - 1) innført et system med en første og deretter en løpende vurdering av om det godkjente organet oppfyller bestemmelsene i vedlegg V til forordning (EF) nr. 216/2008.

Systemet og vurderingsresultatene skal dokumenteres.

⁽¹⁾ EUT L 167 av 4.7.2003, s. 23.

- 2) inngått en dokumentert avtale med det godkjente organet som er godkjent av begge parter på hensiktsmessig ledelsesnivå, der det klart fastsettes
  - i) hvilke oppgaver som skal utføres,
  - ii) hvilke erklæringer, rapporter og saksdokumenter som skal framlegges,
  - iii) hvilke tekniske vilkår som skal oppfylles i forbindelse med disse oppgavene,
  - iv) tilhørende dekning av erstatningsansvar, og
  - v) hvilket vern som gis opplysninger innhentet i forbindelse med disse oppgavene.
- b) Vedkommende myndighet skal sikre prosessen for interntilsyn og prosessen for håndtering av sikkerhetsrisiko som kreves i henhold til ARA.GEN.200 bokstav a) nr. 4), omfatter alle oppgaver knyttet til sertifisering eller løpende tilsyn som utføres på dens vegne.

ARA.GEN.210 Endringer i ledelsessystemet

- a) Vedkommende myndighet skal ha innført et system for å identifisere endringer som påvirker dens evne til å utføre sine oppgaver og ivareta sitt ansvar, som definert i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler. Dette systemet skal gjøre myndigheten i stand til å treffe hensiktsmessige tiltak for å sikre at ledelsessystemet er tilstrekkelig og effektivt.
- b) Vedkommende myndighet skal ajourføre sitt ledelsessystem for å vise eventuelle endringer i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler i god tid, for å sikre effektiv gjennomføring.
- c) Vedkommende myndighet skal underrette Byrået om endringer som påvirker dens evne til å utføre sine oppgaver og ivareta sitt ansvar som definert i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler.

ARA.GEN.220 Oppbevaring av dokumentasjon

- a) Vedkommende myndighet skal opprette et system for oppbevaring av dokumentasjon som gir tilstrekkelig lagring, tilgjengelighet og pålitelig sporbarhet for
  - 1) ledelsessystemets dokumenterte retningslinjer og prosedyrer,
  - 2) opplæring, kvalifikasjon og godkjenning av dens personell,
  - 3) tildeling av oppgaver som dekker elementene som kreves i ARA.GEN.205, samt nærmere opplysninger om tildelte oppgaver,
  - 4) sertifiseringsprosesser og løpende tilsyn med sertifiserte organisasjoner,
  - 5) prosesser for utstedelse av personsertifikater, rettigheter, beviser og attester, og for løpende tilsyn med innehaverne av disse sertifikatene, rettighetene, bevisene og attestene,
  - 6) prosesser for utstedelse av FSTD-kvalifikasjonsbeviser og for løpende tilsyn med FSTD og organisasjonen som drifter den,
  - 7) tilsyn med personer og organisasjoner som utøver virksomhet innenfor medlemsstatens territorium, men som vedkommende myndighet i en annen medlemsstat eller Byrået fører tilsyn med eller har sertifisert, etter avtale mellom disse myndighetene,
  - 8) evaluering og melding til Byrået om alternative samsvarskriterier som er foreslått av organisasjoner, samt vurderingen av alternative samsvarskriterier som vedkommende myndighet selv benytter,
  - 9) avvik, korrigerende tiltak og dato for avslutning av tiltak,
  - 10) iverksatte håndhevingstiltak,
  - 11) sikkerhetsopplysninger og oppfølgingstiltak, og
  - 12) bruk av unntakstiltak i samsvar med artikkel 14 i forordning (EF) nr. 216/2008.
- b) Vedkommende myndighet skal føre en liste over alle organisasjonssertifikater, FSTD-kvalifikasjonsbeviser, personsertifikater, beviser og attester den har utstedt.
- c) Alle dokumenter skal oppbevares i minst det tidsrommet som er angitt i denne forordning. Dersom slik angivelse mangler, skal dokumentene oppbevares i minst fem år, med forbehold for gjeldende personvernlovgivning.

AVSNITT III

Tilsyn, sertifisering og håndheving**ARA.GEN.300 Tilsyn**

- a) Vedkommende myndighet skal kontrollere
- 1) at kravene til organisasjoner eller personer er oppfylt før det utstedes et organisasjonssertifikat, en godkjenning, et FSTD-kvalifikasjonsbevis eller et personsertifikat, et bevis, en rettighet eller en attest, etter hva som er relevant,
  - 2) at organisasjoner den har sertifisert, personer og innehavere av FSTD-kvalifikasjonsbeviser fortsatt oppfyller gjeldende krav,
  - 3) at hensiktsmessige sikkerhetstiltak pålagt av vedkommende myndighet som definert i ARA.GEN.135 bokstav c) og d) er gjennomført.
- b) Denne kontrollen skal
- 1) underbygges av dokumentasjon som er spesielt beregnet på å gi personell med ansvar for sikkerhetstilsyn veiledning om hvordan de skal utføre sine oppgaver,
  - 2) opplyse berørte personer og organisasjoner om resultatene av sikkerhetstilsynet,
  - 3) bygge på tilsyn og inspeksjoner, herunder inspeksjoner på bakken og uanmeldte inspeksjoner,
  - 4) gi vedkommende myndighet nødvendig dokumentasjon dersom det kreves ytterligere tiltak, herunder tiltak som omhandlet i ARA.GEN.350 og ARA.GEN.355.
- c) Omfanget av tilsyn definert i bokstav a) og b) skal ta hensyn til resultatene fra tidligere tilsynsvirksomhet og sikkerhetsprioriteringene.
- d) Med forbehold for medlemsstatenes myndighetsområder og deres forpliktelser som angitt i ARO.RAM skal omfanget av tilsynet med virksomhet som utøves på en medlemsstats territorium av personer eller organisasjoner som er etablert eller bosatt i en annen medlemsstat, fastsettes på grunnlag av sikkerhetsprioriteringene og tidligere tilsynsvirksomhet.
- e) Dersom en persons eller organisasjons virksomhet omfatter mer enn én medlemsstat eller Byrået, kan vedkommende myndighet som er ansvarlig for tilsynet i henhold til bokstav a), avtale å la vedkommende myndighet(er) i den eller de medlemsstatene der virksomheten finner sted, eller Byrået, utføre tilsynsoppgavene. Enhver person eller organisasjon som er underlagt en slik avtale, skal underrettes om at den finnes, og om dens omfang.
- f) Vedkommende myndighet skal samle inn og behandle all informasjon som anses nyttig for tilsyn, herunder for inspeksjoner på bakken og uanmeldte inspeksjoner.

ARA.GEN.305 Tilsynsprogram

- a) Vedkommende myndighet skal opprette og vedlikeholde et tilsynsprogram som omfatter den tilsynsvirksomheten som kreves i henhold til ARA.GEN.300 og ARO.RAMP.
- b) For organisasjoner sertifisert av vedkommende myndighet og innehavere av FSTD-kvalifikasjonsbeviser skal det tas hensyn til organisasjonens egenart, kompleksiteten i dens virksomhet og resultatene fra tidligere sertifisering og/eller tilsynsvirksomhet når tilsynsprogrammet utarbeides, og det skal bygge på en vurdering av tilknyttede risikoer. Det skal i hver syklus for planlegging av tilsyn omfatte
- 1) tilsyn og inspeksjoner, herunder inspeksjoner på bakken og uanmeldte inspeksjoner, etter hva som er relevant, og
  - 2) møter mellom ansvarlig leder og vedkommende myndighet for å sikre at de begge holdes underrettet om viktige spørsmål.
- c) For organisasjoner som er sertifisert av vedkommende myndighet og for innehavere av FSTD-kvalifikasjonsbeviser skal det anvendes en syklus for planlegging av tilsyn på høyst 24 måneder.

Sykklusen for planlegging av tilsyn kan reduseres dersom det foreligger bevis for at sikkerheten i organisasjonen eller hos innehaveren av FSTD-kvalifikasjonsbeviset er blitt dårligere.

Sykklusen for planlegging av tilsyn kan forlenges til høyst 36 måneder dersom vedkommende myndighet har fastslått at i løpet av de foregående 24 månedene

- 1) har organisasjonen dokumentert at den effektivt kan identifisere farer for flysikkerheten og håndtere risikoer i den forbindelse,
- 2) har organisasjonen i henhold til ORA.GEN.130 løpende dokumentert at den har full kontroll over alle endringer,
- 3) er det ikke konstatert avvik på nivå 1, og
- 4) alle korrigerende tiltak har vært gjennomført innen fristen som vedkommende myndighet har godkjent eller forlenget i henhold til ARA.GEN.350 bokstav d) nr. 2.

Sykklusen for planlegging av tilsyn kan forlenges ytterligere til høyst 48 måneder dersom organisasjonen i tillegg til ovenstående har innført et effektivt system for løpende rapportering til vedkommende myndighet om organisasjonens eget sikkerhetsnivå og overholdelse av regelverket, og vedkommende myndighet har godkjent dette.

- d) For personer som innehar en lisens, et sertifikat, en rettighet eller en attest utstedt av vedkommende myndighet, skal tilsynsprogrammet omfatte inspeksjoner, herunder uanmeldte inspeksjoner, etter hva som er relevant.
- e) Tilsynsprogrammet skal inneholde opplysninger om datoer for når tilsyn, inspeksjoner og møter skal foregå, og for når slike tilsyn, inspeksjoner og møter har funnet sted.

ARA.GEN.310 Prosedyre for første sertifisering – organisasjoner

- a) Ved mottak av en søknad om første utstedelse av et sertifikat for en organisasjon skal vedkommende myndighet kontrollere at organisasjonen oppfyller gjeldende krav.
- b) Når vedkommende myndighet finner det godtgjort at organisasjonen oppfyller gjeldende krav, skal den utstede sertifikatet/sertifikatene, som fastsatt i tillegg III og V til denne delen. Sertifikatet/sertifikatene skal utstedes for et ubegrenset tidsrom. De særskilte rettighetene og omfanget av den virksomheten som organisasjonen er godkjent til å utføre, skal være angitt i godkjenningsvilkårene som er vedlagt sertifikatet eller sertifikatene.
- c) For at en organisasjon skal kunne gjennomføre endringer uten forhåndsgodkjenning fra vedkommende myndighet i samsvar med ORA.GEN.130, skal vedkommende myndighet godkjenne prosedyren framlagt av organisasjonen som definerer omfanget av slike endringer og beskriver hvordan de vil bli håndtert og meldt.

ARA.GEN.315 Prosedyre for utstedelse, forlengelse, fornyelse eller endring av sertifikater, rettigheter, beviser eller attester – personer

- a) Ved mottak av en søknad om utstedelse, forlengelse, fornyelse eller endring av en persons sertifikat, rettighet, bevis eller attest samt eventuell underlagsdokumentasjon skal vedkommende myndighet kontrollere om søkeren oppfyller gjeldende krav.
- b) Når vedkommende myndighet anser at søkeren oppfyller gjeldende krav, skal den utstede, forlenge, fornye eller endre sertifikatet, beviset, rettigheten eller attesten.

ARA.GEN.330 Endringer – organisasjoner

- a) Ved mottak av en søknad om en endring som krever forhåndsgodkjenning, skal vedkommende myndighet kontrollere at organisasjonen oppfyller gjeldende krav, før den gir godkjenningen.

Vedkommende myndighet skal fastsette vilkårene organisasjonen kan drive under mens endringen pågår, med mindre vedkommende myndighet bestemmer at organisasjonens sertifikat må oppheves midlertidig.

Når vedkommende myndighet finner det godtgjort at organisasjonen oppfyller gjeldende krav, skal den godkjenne endringen.

- b) Med forbehold for eventuelle håndhevingstiltak skal vedkommende myndighet dersom organisasjonen gjennomfører endringer som krever forhåndsgodkjenning, uten å ha mottatt godkjenning fra vedkommende myndighet som definert i bokstav a), oppheve midlertidig, begrense eller tilbakekalle organisasjonens sertifikat.
- c) For endringer som ikke krever forhåndsgodkjenning, skal vedkommende myndighet vurdere de opplysningene som er gitt i meldingen sendt av organisasjonen i samsvar med ORA.GEN.130, for å kontrollere at gjeldende krav er oppfylt. Dersom kravene ikke er oppfylt, skal vedkommende myndighet

- 1) underrette organisasjonen om den manglende overholdelsen og be om ytterligere endringer, og

- 2) ved avvik på nivå 1 eller 2 handle i samsvar med ARA.GEN.350.

ARA.GEN.350 Avvik og korrigerende tiltak – organisasjoner

- a) Vedkommende myndighet med ansvar for tilsyn i samsvar med ARA.GEN.300 bokstav a) skal ha et system for å analysere avvik med hensyn til deres betydning for sikkerheten.
- b) Et avvik på nivå 1 skal konstateres av vedkommende myndighet dersom det påvises betydelig manglende overholdelse av de gjeldende kravene i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, av organisasjonens prosedyrer og håndbøker eller av vilkårene for en godkjenning eller et sertifikat som senker sikkerheten eller utgjør en alvorlig fare for flysikkerheten.

Avvik på nivå 1 omfatter

- 1) at vedkommende myndighet ikke gis adgang til organisasjonens anlegg som definert i ORA.GEN.140 i normal arbeidstid etter to skriftlige anmodninger,
  - 2) at gyldigheten av organisasjonens sertifikat oppnås eller opprettholdes ved forfalskning av framlagt dokumentasjon,
  - 3) bevis for uredelig eller svikefull bruk av organisasjonens sertifikat, og
  - 4) at det ikke er en ansvarlig leder.
- c) Et avvik på nivå 2 skal konstateres av vedkommende myndighet dersom det påvises manglende overholdelse av de gjeldende kravene i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, av organisasjonens prosedyrer og håndbøker eller av vilkårene for en godkjenning eller et sertifikat som kan senke sikkerheten eller utgjøre en alvorlig fare for flysikkerheten.
- d) Når det blir påvist et avvik under tilsyn eller på annen måte, skal vedkommende myndighet, med forbehold for eventuelt ytterligere tiltak som kreves i henhold til forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, melde avviket skriftlig til organisasjonen og be om at det treffes korrigerende tiltak for å rette opp den manglende overholdelsen som er påvist. Dersom det er relevant, skal vedkommende myndighet underrette staten der luftfartøyet er registrert.
- 1) Ved avvik på nivå 1 skal vedkommende myndighet omgående treffe hensiktsmessige tiltak for å forby eller begrense virksomheten, og skal eventuelt treffe tiltak for å tilbakekalle sertifikatet eller den særskilte godkjenningen, eller begrense eller midlertidig oppheve det/den helt eller delvis, avhengig av omfanget av avviket på nivå 1, til organisasjonen har truffet vellykkede korrigerende tiltak.
  - 2) Ved avvik på nivå 2 skal vedkommende myndighet
    - i) gi organisasjonen en frist til å gjennomføre korrigerende tiltak som står i forhold til avvikets art, men som i utgangspunktet ikke skal overstige tre måneder. Ved utløpet av denne fristen, og alt etter avvikets art, kan vedkommende myndighet forlenge tremånedersfristen, forutsatt at det foreligger en tilfredsstillende plan for korrigerende tiltak som er godkjent av vedkommende myndighet, og
    - ii) vurdere det korrigerende tiltaket og gjennomføringsplanen som organisasjonen har foreslått, og godta dem dersom vurderingen konkluderer med at de er tilstrekkelige til å rette opp den manglende overholdelsen.
  - 3) Dersom en organisasjon ikke framlegger en akseptabel plan for korrigerende tiltak eller utfører det korrigerende tiltaket innen fristen som er godkjent eller forlenget av vedkommende myndighet, skal avviket heves til nivå 1 og tiltak treffes som fastsatt i bokstav d) nr. 1).
  - 4) Vedkommende myndighet skal registrere alle avvik den har konstatert eller har fått melding om, og eventuelt hvilke håndhevingstiltak den har anvendt, samt alle korrigerende tiltak og datoen for avslutning av tiltak i forbindelse med avvik.
- e) Uten at det berører eventuelle ytterligere håndhevingstiltak, skal en medlemsstats myndighet som handler i henhold til bestemmelsene i ARA.GEN.300 bokstav d), og konstaterer at en organisasjon som er sertifisert av vedkommende myndighet i en annen medlemsstat eller av Byrådet, ikke oppfyller gjeldende krav i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, underrette nevnte vedkommende myndighet og angi nivået på avviket.

ARA.GEN.355 Avvik og håndhevingstiltak – personer

- a) Dersom vedkommende myndighet som er ansvarlig for tilsyn i samsvar med ARA.GEN.300 bokstav a), ved tilsyn eller på annen måte finner bevis for at en person som innehar et sertifikat, et bevis, en rettighet eller en attest utstedt i samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, ikke oppfyller gjeldende krav, skal vedkommende myndighet fastslå et avvik, registrere det og gi innehaveren av sertifikatet, beviset, rettigheten eller attesten skriftlig melding om dette.

- b) Når et slikt avvik fastslås, skal vedkommende myndighet gjennomføre en undersøkelse. Dersom avviket bekrefte, skal den
- 1) begrense, midlertidig oppheve eller tilbakekalle sertifikatet, beviset, rettigheten eller attesten, etter hva som er relevant, når det er identifisert et sikkerhetsproblem, og
  - 2) treffe ytterligere håndhevingstiltak som er nødvendige for å hindre at den manglende overholdelsen vedvarer.
- c) Når det er relevant, skal vedkommende myndighet underrette personen eller organisasjonen som har utstedt legeattesten eller attesten.
- d) Med forbehold for eventuelle ytterligere håndhevingstiltak skal en medlemsstats myndighet som handler i samsvar med bestemmelsene i ARA.GEN.300 bokstav d), og finner bevis for at en person som innehar et sertifikat, et bevis, en rettighet eller attest utstedt av vedkommende myndighet i en annen medlemsstat, ikke oppfyller gjeldende krav, skal den underrette vedkommende myndighet.
- e) Dersom det ved tilsyn eller på annen måte finnes bevis for at en person som er underlagt kravene i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, ikke oppfyller gjeldende krav og ikke innehar et sertifikat, et bevis, en rettighet eller en attest utstedt i samsvar med nevnte forordning og dens gjennomføringsregler, skal vedkommende myndighet som konstaterte den manglende overholdelsen, treffe alle nødvendige håndhevingstiltak for å hindre at den manglende overholdelsen fortsetter.

KAPITTEL FCL

SÆRLIGE KRAV TIL SERTIFISERING AV FLYGEBESETNINGER

AVSNITT I

Generelt

ARA.FCL.120 Oppbevaring av dokumentasjon

I tillegg til den dokumentasjonen som kreves i ARA.GEN.220 bokstav a), skal vedkommende myndighets system for dokumentasjon inneholde resultater fra teoriprøver og vurderinger av flygerferdigheter.

AVSNITT II

Sertifikater, rettigheter og beviser

ARA.FCL.200 Framgangsmåte for utstedelse, forlengelse eller fornyelse av et sertifikat, en rettighet eller et bevis

- a) Utstedelse av sertifikater og rettigheter. Vedkommende myndighet skal utstede et flygersertifikat og tilhørende rettigheter ved bruk av skjemaet i tillegg I til denne delen.
- b) Utstedelse av instruktør- og kontrollantbeviser. Vedkommende myndighet skal utstede et instruktør- eller kontrollantbevis i form av
  - 1) en påtegning om de særskilte relevante rettighetene i flygersertifikatet som fastsatt i tillegg I til denne delen, eller
  - 2) et eget dokument i den formen og på den måten som er angitt av vedkommende myndighet.
- c) Kontrollanters sertifikatpåtegning. Før visse kontrollanter får særlig myndighet til å forlenge eller fornye rettigheter eller beviser, skal vedkommende myndighet utarbeide hensiktsmessige framgangsmåter.

ARA.FCL.205 Overvåking av kontrollanter

- a) Vedkommende myndighet skal utarbeide et tilsynsprogram for å kunne overvåke kontrollanters handlinger og resultater, og skal da ta hensyn til
  - 1) hvor mange kontrollanter den har sertifisert og
  - 2) hvor mange kontrollanter som er sertifisert av andre vedkommende myndigheter, og som utøver sine særskilte rettigheter på territoriet der vedkommende myndighet fører tilsyn.
- b) Vedkommende myndighet skal føre en liste over kontrollanter den har sertifisert og over kontrollanter sertifisert av andre vedkommende myndigheter som utøver sine særskilte rettigheter på dens territorium, og som vedkommende myndighet har gitt en orientering i samsvar med FCL.1015 bokstav c) nr. 2. Listen skal inneholde kontrollantenes særskilte rettigheter, og skal offentliggjøres og ajourføres av vedkommende myndighet.

- c) Vedkommende myndighet skal utarbeide framgangsmåter for å utpeke kontrollanter til å avholde ferdighetsprøver.

ARA.FCL.210 Informasjon til kontrollanter

Vedkommende myndighet kan forsyne kontrollanter den har sertifisert og kontrollanter sertifisert av andre vedkommende myndigheter som utøver sine særskilte rettigheter på dens territorium, med sikkerhetskriterier som skal overholdes når det foretas ferdighetsprøver og ferdighetskontroller i et luftfartøy.

Gyldighetstid

- a) Ved utstedelse eller fornyelse av en rettighet eller et bevis skal vedkommende myndighet eller, når det gjelder fornyelse, en kontrollant med særlig tillatelse fra vedkommende myndighet, forlenge gyldighetstiden til slutten av den aktuelle måneden.
- b) Ved forlengelse av en rettighet eller et instruktør- eller kontrollantbevis skal vedkommende myndighet, eller en kontrollant med særlig tillatelse fra vedkommende myndighet, forlenge gyldighetstiden for rettigheten eller beviset til slutten av den aktuelle måneden.
- c) Vedkommende myndighet eller en kontrollant med særlig tillatelse fra vedkommende myndighet til å gjøre dette skal angi utløpsdatoen på sertifikatet eller beviset.
- d) Vedkommende myndighet kan utarbeide framgangsmåter slik at innehaveren av sertifikatet eller beviset kan utøve særskilte rettigheter i inntil åtte uker etter å ha bestått den eller de aktuelle prøvene, i påvente av en påtegning på sertifikatet eller beviset.

ARA.FCL.220 Framgangsmåte for ny utstedelse av et flygersertifikat

- a) Vedkommende myndighet skal utstede et sertifikat på nytt når det er nødvendig av administrative årsaker, og
- 1) etter førstegangsutstedelse av en rettighet, eller
  - 2) når punkt XII i sertifikatet i tillegg I til denne delen er utfylt og det ikke er mer ledig plass.
- b) Bare gyldige rettigheter og beviser skal overføres til det nye sertifikatdokumentet.

ARA.FCL.250 Begrensning, midlertidig oppheving eller tilbakekalling av sertifikater, rettigheter og beviser

- a) Vedkommende myndighet skal begrense, midlertidig oppheve eller eventuelt tilbakekalle et flygersertifikat og tilhørende rettigheter eller beviser i samsvar med ARA.GEN.355, blant annet under følgende omstendigheter:
- 1) Flygersertifikatet, rettigheten eller beviset er oppnådd ved forfalskning av framlagte underlagsdokumenter.
  - 2) Loggbok og sertifikatdokumentasjon er forfalsket.
  - 3) Sertifikatinnehaveren oppfyller ikke lenger gjeldende krav i del-FCL.
  - 4) De særskilte rettighetene knyttet til et sertifikat, en rettighet eller et bevis utøves under påvirkning av alkohol eller narkotika.
  - 5) Gjeldende driftskrav er ikke oppfylt.
  - 6) Det foreligger bevis på tjenesteforsømmelse eller svikefull bruk av sertifikatet.
  - 7) Flygekontrollanten ivaretar sine oppgaver eller sitt ansvar på en uakseptabel måte i en hvilken som helst fase.
- b) Vedkommende myndighet kan også begrense, midlertidig oppheve eller tilbakekalle et sertifikat, en rettighet eller et bevis dersom innehaveren av sertifikatet eller beviset ber om det.
- c) Alle ferdighetsprøver, ferdighetskontroller eller kompetansevurderinger som er gjennomført mens et kontrollantbevis er midlertidig opphevet eller etter at det er tilbakekalt, er ugyldige.

AVSNITT III

Teoriprøver

ARA.FCL.300 Prøveprosedyrer

- a) Vedkommende myndighet skal innføre nødvendige ordninger og prosedyrer for å gi søkerne mulighet til å avlegge teoriprøver i samsvar med gjeldende krav i del-FCL.
- b) For ATPL, MPL, sertifikat for kommersiell flyging (CPL) og instrumentrettigheter skal disse prosedyrene oppfylle samtlige av følgende vilkår:
- 1) Prøvene skal avlegges skriftlig eller på datamaskin.

- 2) Spørsmålene til prøven skal velges ut av vedkommende myndighet etter en felles metode som gjør det mulig å dekke hele studieplanen for hvert enkelt emne, fra den europeiske sentrale spørsmålsbanken (ECQB – European Central Question Bank). ECQB er en database over flervalgsspørsmål som administreres av Byrået.
  - 3) Prøven i kommunikasjon kan avlegges atskilt fra de andre emnene. En søker som tidligere har bestått den ene eller begge prøvene i visuellflygeregler (VFR) og instrumentflygeregler (IFR), skal ikke avlegge ny prøve i disse avsnittene.
- c) Vedkommende myndighet skal underrette søkerne om hvilke språk som kan benyttes under prøven.
  - d) Vedkommende myndighet skal fastsette hensiktsmessige framgangsmåter for å sikre at prøven gjennomføres på korrekt måte.
  - e) Dersom vedkommende myndighet oppdager at søkeren ikke overholder fastsatte prøveprosedyrer, skal den vurdere om søkeren skal underkjennes i ett emne eller i hele prøven.
  - f) Vedkommende myndighet skal forby søkere som er tatt i fusk å avlegge flere prøver i minst tolv måneder fra den prøvedagen de ble tatt i fusk.

KAPITTEL CC

SÆRLIGE KRAV TIL KABINBESETNINGER

AVSNITT I

Kabinbesetningsattester

ARA.CC.100 Framgangsmåte for utstedelse av kabinbesetningsattester

- a) Vedkommende myndighet skal fastsette framgangsmåter for utstedelse av, dokumentasjon om og tilsyn med kabinbesetningsattester i samsvar med henholdsvis ARA.GEN.315, ARA.GEN.220 og ARA.GEN.300.
- b) Kabinbesetningsattester skal utstedes i det formatet og med de spesifikasjonene som er angitt i tillegg II til denne delen,
enten
  - 1) av vedkommende myndighet
og/eller, dersom en medlemsstat beslutter det,
  - 2) en organisasjon som er godkjent av vedkommende myndighet til å gjøre dette.
- c) Vedkommende myndighet skal offentliggjøre
  - 1) hvilket eller hvilke organer som utsteder kabinbesetningsattester på deres territorium, og
  - 2) listen over eventuelle organisasjoner som er godkjent til å gjøre dette.

ARA.CC.105 Midlertidig oppheving eller tilbakekalling av kabinbesetningsattester

Vedkommende myndighet skal treffe tiltak i samsvar med ARA.GEN.355, herunder midlertidig oppheving eller tilbakekalling av en kabinbesetningsattest, minst i følgende tilfeller:

- a) Del-CC eller gjeldende krav i del-ORO og del-CAT er ikke oppfylt, når det er identifisert et sikkerhetsproblem.
- b) Kabinbesetningsattestens gyldighet er oppnådd eller opprettholdt ved forfalskning av framlagte underlagsdokumenter.
- c) De særskilte rettighetene knyttet til kabinbesetningsattesten utøves under påvirkning av alkohol eller narkotika.
- d) Det foreligger bevis på tjenesteforsømmelse eller svikefull bruk av organisasjonssertifikatet.

AVSNITT II

Organisasjoner som tilbyr opplæring til kabinbesetninger eller utsteder kabinbesetningsattester

ARA.CC.200 Godkjenning av organisasjoner til å tilby kabinbesetningsopplæring eller utstede kabinbesetningsattester

- a) Før vedkommende myndighet utsteder en godkjenning til en utdanningsorganisasjon eller en kommersiell lufttransportoperatør til å tilby kabinbesetningsopplæring, skal myndigheten kontrollere at
  - 1) gjennomføring, studieplaner og tilknyttede programmer for de opplæringskursene som organisasjonen tilbyr, oppfyller de relevante kravene i del-CC,

- 2) opplæringsinnretningene som organisasjonen bruker, er en realistisk gjengivelse av passasjerkabinmiljøet i luftfartøytypen(e) og av de tekniske egenskapene til utstyret som kabinbesetningen skal betjene, og
  - 3) lærere og instruktører som gjennomfører undervisningen, har tilstrekkelig erfaring og kvalifikasjoner innenfor de aktuelle emnene.
- b) Dersom organisasjoner i en medlemsstat kan godkjennes til å utstede kabinbesetningsattester, skal vedkommende myndighet bare gi slik godkjenning til organisasjoner som oppfyller kravene i bokstav a). Før vedkommende myndighet gir en slik godkjenning, skal den
- 1) vurdere om organisasjonen har tilstrekkelig kapasitet og ansvarlighet til å utføre de aktuelle oppgavene,
  - 2) påse at organisasjonen har fastsatt dokumenterte framgangsmåter for gjennomføringen av de aktuelle oppgavene, herunder at prøvene avholdes av personell som er kvalifisert til å gjøre dette og som ikke omfattes av noen interessekonflikt, og at kabinbesetningsattester utstedes i samsvar med ARA.GEN.315 og ARA.CC.100 bokstav b), og
  - 3) kreve at organisasjonen framlegger opplysninger og dokumentasjon om kabinbesetningsattester den utsteder og om deres innehavere, i den grad dette er av betydning for at vedkommende myndighet skal kunne utføre sine dokumentasjons-, tilsyns- og håndhevingsoppgaver.

KAPITTEL ATO

SÆRLIGE KRAV TIL GODKJENTE UTDANNINGSORGANISASJONER (ATO)

AVSNITT I

Generelt

ARA.ATO.105 Tilsynsprogram

Tilsynsprogrammet for godkjente utdanningsorganisasjoner skal omfatte kontroll med kursstandarder, herunder stikkprøvekontroll av opplæringsflyginger med elever dersom det er hensiktsmessig i forbindelse med luftfartøyet som benyttes.

ARA.ATO.120 Oppbevaring av dokumentasjon

I tillegg til den dokumentasjonen som kreves i ARA.GEN.220, skal vedkommende myndighet i sitt dokumentasjonssystem oppbevare opplysninger om kurs som tilbys av godkjente utdanningsorganisasjoner, og eventuelt dokumentasjon om FSTD-er som benyttes i opplæringen.

KAPITTEL FSTD

SÆRLIGE KRAV TIL KVALIFISERING AV OPPLÆRINGSINNRETNINGER FOR FLYSIMULERING (FSTD)

AVSNITT I

Generelt

ARA.FSTD.100 Framgangsmåte for førstegangsevaluering

- a) Etter å ha mottatt en søknad om et FSTD-kvalifikasjonsbevis skal vedkommende myndighet
  - 1) evaluere den FSTD som er innlevert til førstegangsevaluering eller til oppgradering, ut fra det gjeldende kvalifikasjonsgrunnlaget,
  - 2) vurdere FSTD-en på de områder som er viktige for å kunne gjennomføre opplæring, prøving og kontroll av flygebesetningsmedlemmer, etter hva som er relevant,
  - 3) utføre objektive og subjektive prøvinger og funksjonsprøvinger i samsvar med kvalifikasjonsgrunnlaget, og gjennomgå prøvingsresultatene med sikte på å utarbeide veiledningen for kvalifikasjonsprøving (QTG), og
  - 4) kontrollere om organisasjonen som drifter FSTD-en, oppfyller gjeldende krav. Dette gjelder ikke for førstegangsevalueringen av innretninger for grunnleggende instrumentopplæring (BITD).
- b) Vedkommende myndighet skal bare godkjenne QTG etter at førstegangsevalueringen av FSTD-en er fullført og alle avvik i den er utbedret til vedkommende myndighets tilfredshet. QTG-en som er et resultat av førstegangsevalueringen, skal utgjøre hoved-QTG (MQTG) og danne grunnlaget for FSTD-kvalifikasjonen og etterfølgende periodiske FSTD-evalueringer.
- c) Kvalifikasjonsgrunnlag og særlige vilkår.
  - 1) Vedkommende myndighet kan fastsette særlige vilkår for kvalifikasjonsgrunnlaget for FSTD når kravene i ORA.FSTD.210 bokstav a) er oppfylt og det er vist at de særlige vilkårene gir et sikkerhetsnivå tilsvarende det som er fastsatt i gjeldende sertifiseringsspesifikasjon.

- 2) Når vedkommende myndighet, dersom det ikke er Byrådet, har fastsatt særlige vilkår for kvalifikasjonsgrunnlaget for en FSTD, skal den uten unødig opphold underrette Byrådet om dette. Underretningen skal ledsages av en fullstendig beskrivelse av de særlige vilkårene, og en sikkerhetsvurdering som viser at det er oppnådd et sikkerhetsnivå som tilsvarer det som er fastsatt i gjeldende sertifiseringsspesifikasjon.

ARA.FSTD.110 Utstedelse av et FSTD-kvalifikasjonsbevis

- a) Etter å ha fullført en evaluering av en FSTD og forsikret seg om at den oppfyller gjeldende kvalifikasjonsgrunnlag i samsvar med ORA.FSTD.210, og at organisasjonen som drifter den, oppfyller gjeldende krav til opprettholdelse av FSTD-kvalifikasjonen i samsvar med ORA.FSTD.100, skal vedkommende myndighet utstede et FSTD-kvalifikasjonsbevis med ubegrenset gyldighet, ved bruk av skjemaet i tillegg IV til denne delen.

ARA.FSTD.115 Midlertidig FSTD-kvalifikasjon

- a) Når det er innført nye luftfartøyprogrammer og det ikke er mulig å oppfylle kravene til FSTD-kvalifikasjon fastsatt i dette kapittel, kan vedkommende myndighet utstede et midlertidig FSTD-kvalifikasjonsnivå.
- b) For flysimulatorer (FFS) skal et midlertidig kvalifikasjonsnivå bare gis på nivå A, B eller C.
- c) Dette midlertidige kvalifikasjonsnivået skal være gyldig til det kan utstedes et endelig kvalifikasjonsnivå, men uansett i høyst tre år.

ARA.FSTD.120 Forlengelse av en FSTD-kvalifikasjon

- a) Vedkommende myndighet skal føre løpende kontroll med organisasjonen som bruker FSTD-en, for å kontrollere at
  - 1) samtlige prøver i MQTG gjennomføres suksessivt i løpet av en tolv månedersperiode,
  - 2) resultatene fra de periodiske evalueringene fortsatt oppfyller kvalifikasjonsstandardene og dateres og lagres, og
  - 3) det er innført et system for konfigurasjonskontroll for å sikre at maskinvare og programvare i en kvalifisert FSTD fortsatt fungerer som forutsatt.
- b) Vedkommende myndighet skal foreta periodiske evalueringer av en FSTD etter framgangsmåtene angitt i ARA.FSTD.100. Evalueringene skal foregå
  - 1) hvert år for en flysimulator (FFS), en flygeopplæringsinnretning (FTD) eller en opplæringsinnretning for flyge- og flysikringsprosedyrer (FNPT); hver tolv månedersperiode begynner på datoen for den første kvalifikasjonen. Den periodiske evalueringen av FSTD skal finne sted innenfor 60 dager før tolv månedersperioden utløper,
  - 2) hvert tredje år for en BITD.

ARA.FSTD.130 Endringer

- a) Etter å ha mottatt en søknad om endring av FSTD-kvalifikasjonsbeviset skal vedkommende myndighet oppfylle de relevante kravene til førstegangsevalueringen som beskrevet i ARA.FSTD.100 bokstav a) og b).
- b) Vedkommende myndighet kan gjennomføre en særlig evaluering etter større endringer, eller når en FSTD ikke ser ut til å holde sitt opprinnelige kvalifikasjonsnivå.
- c) Vedkommende myndighet skal alltid gjennomføre en særlig evaluering før den gir en FSTD-kvalifikasjon på et høyere nivå.

ARA.FSTD.135 Avvik og korrigerende tiltak – FSTD-kvalifikasjonsbevis

Vedkommende myndighet skal begrense, midlertidig oppheve eller eventuelt tilbakekalle et FSTD-kvalifikasjonsbevis i samsvar med ARA.GEN.350, blant annet under følgende omstendigheter:

- a) FSTD-kvalifikasjonsbeviset er oppnådd ved forfalskning av framlagte underlagsdokumenter.
- b) Organisasjonen som bruker FSTD-en, kan ikke lenger dokumentere at den oppfyller kvalifikasjonsgrunnlaget.
- c) Organisasjonen som bruker FSTD-en, oppfyller ikke lenger gjeldende krav i del-ORA.

ARA.FSTD.140 Oppbevaring av dokumentasjon

I tillegg til de opplysninger som kreves etter ARA.GEN.220, skal vedkommende myndighet føre og ajourføre en liste over kvalifiserte FSTD-er som står under dens tilsyn, datoer for når det skal foretas evalueringer og når disse er gjennomført.

KAPITTEL AeMC

SÆRLIGE KRAV TIL FLYMEDISINSKE SENTRE (AeMC)

AVSNITT I

Generelt**ARA.AeMC.110 Framgangsmåte for førstegangssertifisering**

Sertifiseringsprosedyren for et AeMC skal følge bestemmelsene i ARA.GEN.310.

ARA.AeMC.150 Avvik og korrigerende tiltak – flymedisinske sentre

Med forbehold for ARA.GEN.350 skal avvik på nivå 1 omfatte, men ikke begrenses til, følgende:

- a) unnlattelse av å utnevne en leder for det flymedisinske senteret,
- b) unnlattelse av å sikre fortrolig behandling av flymedisinske journaler, og
- c) unnlattelse av å gi vedkommende myndighet medisinske og statistiske data for tilsynsformål.

KAPITTEL MED

SÆRLIGE KRAV TIL FLYMEDISINSK SERTIFISERING

AVSNITT I

Generelt**ARA.MED.120 Medisinsk sakkyndige**

Vedkommende myndighet skal oppnevne en eller flere medisinsk sakkyndige som skal ivareta de oppgavene som er beskrevet i dette avsnittet. Den medisinsk sakkyndige skal være utdannet lege og ha

- a) minst fem års yrkeserfaring som lege etter avsluttet eksamen,
- b) særlige kunnskaper og erfaring innenfor flymedisin og
- c) særskilt opplæring innenfor medisinsk sertifisering.

ARA.MED.125 Henvisning til sertifikatutstedende myndighet

Når et flymedisinsk senter eller en flylege (AME) har henvist beslutningen om en søkers skikkethet til sertifikatutstedende myndighet, skal

- a) medisinsk sakkyndig eller medisinsk personell utpekt av vedkommende myndighet vurdere den relevante medisinske dokumentasjonen og om nødvendig be om ytterligere medisinsk dokumentasjon, undersøkelser og prøver, og
- b) den medisinsk sakkyndige skal avgjøre om søkeren er skikket til å få utstedt en legeattest, eventuelt med en eller flere begrensninger.

ARA.MED.130 Legeattestens format

Legeattestens format skal være i samsvar med tillegg VI til denne delen.

ARA.MED.135 Flymedisinske skjemaer

Vedkommende myndighet skal benytte skjemaer til

- a) søknad om legeattest,
- b) undersøkelsesrapport for søkere til klasse 1 og 2, og
- c) undersøkelsesrapport for søkere til flygersertifikat for lette luftfartøyer (LAPL).

ARA.MED.145 Melding fra allmennpraktiserende lege til vedkommende myndighet

Vedkommende myndighet skal, når det er relevant, fastsette en meldingsprosedyre for allmennpraktiserende leger for å sikre at legen kjenner til de medisinske kravene i MED.B.095.

ARA.MED.150 Oppbevaring av dokumentasjon

- a) I tillegg til den dokumentasjonen som kreves i ARA.GEN.220, skal vedkommende myndighet i sitt dokumentasjonssystem oppbevare opplysninger om flymedisinske undersøkelser og vurderinger framlagt av flyleger, flymedisinske sentre eller allmennpraktiserende leger.
- b) All flymedisinsk dokumentasjon om sertifikatnehavere skal oppbevares i minst ti år etter at deres siste legeattest er utløpt.
- c) For å kunne foreta flymedisinske vurderinger og standardisering skal flymedisinsk dokumentasjon etter skriftlig samtykke fra søkeren/sertifikatnehaveren stilles til rådighet for
  - 1) et flymedisinsk senter, en flylege eller en allmennpraktiserende lege, for det formål å gjennomføre en flymedisinsk vurdering,
  - 2) en medisinsk undersøkelseskomité som vedkommende myndighet kan nedsette med sikte på ny vurdering av grensetilfeller,
  - 3) relevante medisinske spesialister, for det formål å gjennomføre en flymedisinsk vurdering,
  - 4) medisinsk sakkyndig hos vedkommende myndighet i en annen medlemsstat, med sikte på samarbeid om tilsyn,
  - 5) søkeren/sertifikatnehaveren på dennes skriftlige anmodning, og
  - 6) Byrået, for standardiseringsformål, etter at søkeren/sertifikatnehaveren er anonymisert.
- d) Vedkommende myndighet kan stille flymedisinsk dokumentasjon til rådighet for andre formål enn dem som er nevnt i bokstav c), i samsvar med direktiv 95/46/EF slik det er gjennomført i nasjonal rett.
- e) Vedkommende myndighet skal føre lister
  - 1) over alle flyleger som har et gyldig sertifikat utstedt av denne myndigheten og,
  - 2) når det er relevant, over alle allmennpraktiserende leger som fungerer som flylege på deres territorium.Listene skal på anmodning utleveres til andre medlemsstater og til Byrået.

*AVSNITT II***Flyleger (AME)****ARA.MED.200 Framgangsmåte for utstedelse, forlengelse, fornyelse eller endring av et flylegesertifikat**

- a) Sertifisering av en flylege skal skje etter framgangsmåten fastsatt i ARA.GEN.315. Før vedkommende myndighet utsteder sertifikatet, skal det være godtgjort at flylegens praksis er fullt utstyrt til å utføre flymedisinske undersøkelser innenfor rammen av det flylegesertifikat det søkes om.
- b) Når vedkommende myndighet har forvissnet seg om at flylegen oppfylder gjeldende krav, skal den utstede, forlenge, fornye eller endre flylegesertifikatet for et tidsrom på tre år, ved bruk av skjemaet i tillegg VII til denne delen.

ARA.MED.240 Allmennpraktiserende leger som fungerer som flyleger

Vedkommende myndighet i en medlemsstat skal underrette Byrået og vedkommende myndigheter i andre medlemsstater dersom flymedisinske undersøkelser til LAPL kan utføres av allmennpraktiserende leger på dens territorium.

ARA.MED.245 Løpende tilsyn med flyleger og allmennpraktiserende leger

Når vedkommende myndighet utarbeider tilsynsprogrammet nevnt i ARA.GEN.305, skal den ta hensyn til hvor mange flyleger og allmennpraktiserende leger som utøver sine særskilte rettigheter på territoriet der vedkommende myndighet fører tilsyn.

ARA.MED.250 Begrensning, midlertidig oppheving eller tilbakekalling av et flylegesertifikat

- a) Vedkommende myndighet skal begrense, midlertidig oppheve eller tilbakekalle et flylegesertifikat når
  - 1) flylegen ikke lenger oppfylder gjeldende krav,
  - 2) kriteriene for sertifisering eller fortsatt sertifisering ikke er oppfylt,
  - 3) det er mangler ved oppbevaringen av flymedisinsk dokumentasjon, eller det er gitt feilaktige data eller opplysninger,
  - 4) medisinske opplysninger, attester eller dokumentasjon er forfalsket,

- 5) opplysninger er holdt skjult i forbindelse med en søknad om eller en innehaver av en legeattest, eller det er avgitt uriktige eller svikefulle erklæringer eller uttalelser til vedkommende myndighet,
  - 6) avvik påvist i forbindelse med revisjon av flylegens praksis ikke er rettet opp, og
  - 7) den sertifiserte flylegen ber om det.
- b) Et flylegesertifikat skal automatisk tilbakekalles i følgende tilfeller:
- 1) tilbakekalling av retten til å praktisere som lege eller
  - 2) sletting i legeregisteret.

ARA.MED.255 Håndhevingstiltak

Dersom det ved tilsyn eller på annen måte avdekkes at et flymedisinsk senter, en flylege eller en allmennpraktiserende lege ikke oppfyller gjeldende krav, skal sertifikatutstedende myndighet ha en prosedyre for gjennomgåelse av legeattester som det flymedisinske senteret, flylegen eller den allmennpraktiserende legen har utstedt, og kan gjøre dem ugyldige når dette er nødvendig av hensyn til flysikkerheten.

AVSNITT III

Medisinsk sertifisering

ARA.MED.315 Gjennomgang av undersøkelsesrapporter

Sertifikatutstedende myndighet skal ha en framgangsmåte for

- a) å gjennomgå undersøkelses- og vurderingsrapporter som er mottatt fra flymedisinske sentre, flyleger og allmennpraktiserende leger, og underrette dem om eventuelle inkonsekvenser, misforståelser eller feil i vurderingsprosessen, og
- b) å bistå flyleger og flymedisinske sentre når de ber om det, med å treffe en beslutning om flymedisinsk skikkethet i omstridte tilfeller.

ARA.MED.325 Framgangsmåte for ny vurdering

Vedkommende myndighet skal fastsette en framgangsmåte for gjennomgåelse av grensetilfeller og omstridte tilfeller, der uavhengige medisinske sakkyndige med erfaring fra flymedisinsk praksis vurderer og uttaler seg om hvorvidt en søker er medisinsk skikket til å få en legeattest.

—————

*Tillegg I til VEDLEGG VI DEL-ARA***Flygebesetningssertifikat**

Et flygebesetningssertifikat utstedt av en medlemsstat i samsvar med del-FCL skal oppfylle følgende spesifikasjoner:

- a) **Innhold.** Feltets nummer skal alltid skrives ut i tilknytning til feltets overskrift. Felt I–XI er de «faste» feltene, og felt XII–XIV er «variable» felter som kan stå på en separat eller avtakbar del av hovedskjemaet. Det skal framgå tydelig at en separat eller avtakbar del er en del av sertifikatet.

1) Faste felter:

- i) sertifikatutstedende stat
- ii) sertifikatbetegnelse
- iii) sertifikatets serienummer, som begynner med FNs landkode for den sertifikatutstedende staten, og etterfølges av «FCL» og en kode bestående av tall og/eller bokstaver med arabiske talltegn og latinske bokstaver
- iv) innehavers navn (med latinske bokstaver, selv om det benyttes et annet alfabet på det eller de nasjonale språkene)
- iva) fødselsdato
- v) innehavers adresse
- vi) innehavers nasjonalitet
- vii) innehavers underskrift
- viii) vedkommende myndighet og, om nødvendig, vilkår for sertifikatutstedelsen
- ix) bekreftelse på gyldighet og tillatelse til å utøve særskilte rettigheter
- x) sertifikatutstedende tjenestemanns underskrift og utstedelsesdato og
- xi) vedkommende myndighets segl eller stempel

2) Variable felter:

- xii) rettigheter og beviser: klasse, type, instruktørbeviser osv., med utløpsdato. Særskilte rettigheter til radiotelefonti (R/T) kan oppføres på sertifikatskjemaet eller i et eget bevis,
  - xiii) merknader: dvs. særlige påtegninger om begrensninger og påtegninger om særskilte rettigheter, herunder påtegninger om språkferdigheter og rettigheter for luftfartøyer i vedlegg II når de brukes til kommersiell lufttransport, og
  - xiv) eventuelle andre opplysninger som kreves av vedkommende myndighet (f.eks. fødested/hjemsted).
- b) **Materiale.** Papiret eller annet materiale som benyttes, skal være av en slik art at eventuell endring eller sletting ikke er mulig eller er lett å se. Alle tilføyelser eller slettinger i skjemaet skal være klart og tydelig bekreftet av vedkommende myndighet.
- c) **Språk.** Sertifikatene skal utferdiges på ett eller flere nasjonale språk og på engelsk samt på andre språk som vedkommende myndighet anser som hensiktsmessig.

Forside

Vedkommende myndighets navn og logo (engelsk og eventuelle andre språk fastsatt av vedkommende myndighet) DEN EUROPEISKE UNION (bare engelsk) FLYGEBESETNINGSSERTIFIKAT (engelsk og eventuelle andre språk fastsatt av vedkommende myndighet) Utstedt i samsvar med del-FCL Dette sertifikatet er i samsvar med ICAOs standarder, med unntak av særskilte LAPL-rettigheter (engelsk og eventuelle andre språk fastsatt av vedkommende myndighet) EASA-skjema 141 utgave 1		Krav «Den europeiske union» strykes for stater som ikke er medlem av EU Sidestørrelsen skal være en åttedels A4

Side 2

I	Utstedende stat	Krav
III	Sertifikatnummer	Sertifikatets serienummer begynner alltid med FNs landkode for den sertifikatutstedende staten, etterfulgt av «.FCL.».
IV	Innehavers fornavn og etternavn	
IVa	Fødselsdato (se veiledning)	Standardisert datoformat skal benyttes, dvs. dag/måned/år skrevet fullt ut (f.eks. 21.01.1995).
XIV	Fødested	
V	Innehavers adresse: Gateadresse, sted, område, postnummer	
VI	Nasjonalitet	
VII	Innehavers underskrift	
VIII	Utstedende vedkommende myndighet F.eks.: Dette CPL(A) er utstedt på grunnlag av et ATPL utstedt av ... .(tredjestat).....	
X	Utstedende tjenestemanns underskrift og dato	
XI	Utstedende vedkommende myndighets segl eller stempel	

*Tillegg II til VEDLEGG VI DEL-ARA***EASAs standardformat for kabinbesetningsattester**

Kabinbesetningsattester utstedt i samsvar med del-CC i en medlemsstat skal oppfylle følgende spesifikasjoner:

1. KABINBESETNINGSATTEST Utstedt i samsvar med del-CC   2. Referansenummer: 3. Utstedende stat: 4. Innehavers fulle navn: 5. Fødselsdato og fødested: 6. Nasjonalitet: 7. Innehavers underskrift: 8. Vedkommende myndighet: 9. Utstedende organ: Offisielt segl, stempel eller logo   10. Utstedende tjenstemanns underskrift: 11. Utstedelsesdato: 12. Innehaveren kan bare utøve de særskilte rettighetene som kabinbesetningsmedlem på luftfartøyer som deltar i kommersiell lufttransport dersom vedkommende oppfyller kravene i del-CC om vedvarende skikkethet og gyldige kvalifikasjoner for luftfartøytype.   EASA-skjema 142 utgave 1

Veiledning:

- a) Kabinbesetningsattesten skal inneholde alle felter som er angitt i EASA-skjema 142, i samsvar med felt 1–12 nedenfor.
- b) Størrelsen skal være en åttedels A4, og materialet som benyttes, skal være av en slik art at en eventuell endring eller sletting ikke er mulig, eller er lett å se.
- c) Dokumentet skal utferdiges på engelsk og på andre språk som vedkommende myndighet anser som hensiktsmessig.
- d) Dokumentet skal utstedes av vedkommende myndighet eller av en organisasjon som er godkjent til å utstede kabinbesetningsattester. I sistnevnte tilfelle skal det vises til godkjenningen fra vedkommende myndighet i medlemsstaten.
- e) Kabinbesetningsattesten anerkjennes i alle medlemsstater, og det er ikke nødvendig å skifte ut dokumentet i forbindelse med arbeid i en annen medlemsstat.

Felt 1: Overskriften «KABINBESETNINGSATTEST» og henvisning til del-CC.

Felt 2: Attestens referansenummer skal begynne med FNs landkode for medlemsstaten, minst etterfulgt av utstedelsesårets to siste sifre og en egen referanse/nummer etter en kode som fastsettes av vedkommende myndighet (f.eks. BE-8-xxxx).

Felt 3: Medlemsstaten der attesten utstedes.

Felt 4: Fullt navn (fornavn og etternavn) som angitt i innehaverens offisielle identitetsdokument.

Felt 5 og 6: Fødselsdato og fødested samt nasjonalitet som angitt i innehaverens offisielle identitetsdokument.

Felt 7: Innehavers underskrift.

Felt 8: Opplysninger som identifiserer vedkommende myndighet i medlemsstaten der attesten utstedes, skal påføres med vedkommende myndighets fulle navn, postadresse, offisielle segl og logo dersom det er relevant.

Felt 9: Dersom det er vedkommende myndighet som utsteder attesten, skal ordene «vedkommende myndighet» og offisielt segl eller stempel påføres.

Dersom det er en godkjent organisasjon, påføres identifikasjonsopplysninger med minst organisasjonens fulle navn, postadresse og eventuelt logo og,

- a) dersom det er en kommersiell lufttransportoperatør, nummeret på godkjenningssertifikatet for luftfartsselskap (AOC) og detaljert henvisning til godkjenninger fra vedkommende myndighet til å gi opplæring til kabinbesetninger og til å utstede attester eller,
- b) dersom det er en godkjent utdanningsorganisasjon, referansenummeret til relevant godkjenning fra vedkommende myndighet.

Felt 10: Underskriften til tjenestemann som opptrer på vegne av det utstedende organet.

Felt 11: Det skal benyttes et standardisert datoformat, dvs. dag/måned/år skrevet fullt ut (f.eks. 22.02.2008).

Felt 12: Den samme setningen på engelsk og en fullstendig og nøyaktig oversettelse til andre språk som vedkommende myndighet anser som hensiktsmessig.

_____

*Tillegg III til VEDLEGG VI DEL-ARA***SERTIFIKAT FOR GODKJENTE UTDANNINGSORGANISASJONER (ATO)****Den europeiske union(*)****Vedkommende myndighet****SERTIFIKAT FOR GODKJENT UTDANNINGSORGANISASJON**

SERTIFIKATNUMMER/-REFERANSE

I henhold til kommisjonsforordning (EU) nr. 1178/2011 og på de vilkår som er angitt nedenfor, bekrefter [vedkommende myndighet] herved at

[UTDANNINGSORGANISASJONENS NAVN]

[UTDANNINGSORGANISASJONENS ADRESSE]

er en sertifisert utdanningsorganisasjon i henhold til del-ORA med rett til å tilby opplæringskurs i henhold til del-FCL, der bruk av FSTD-er inngår, som oppført i vedlagte godkjenning av opplæringskurs.

VILKÅR:

De særskilte rettighetene og virkeområdet for dette sertifikatet er begrenset til å tilby opplæringskurs som omfatter bruk av FSTD, som angitt i vedlagte godkjenning av opplæringskurs.

Dette sertifikatet er gyldig så lenge den godkjente organisasjonen oppfyller del-ORA, del-FCL og andre gjeldende bestemmelser.

Forutsatt at ovennevnte vilkår overholdes, skal dette sertifikatet være gyldig, med mindre det er blitt tilbakelevert, erstattet, begrenset, midlertidig opphevet eller tilbakekalt.

Utstedelsesdato:

Underskrift:

[Vedkommende myndighet]

(*) «Den europeiske union» strykes for stater som ikke er medlem av EU.
EASA-skjema 143 utgave 1 – side 1/2

SERTIFIKAT FOR GODKJENT UTDANNINGSORGANISASJON
GODKJENNING AV OPPLÆRINGSKURS

Vedlegg til ATO-sertifikat nummer:

[SERTIFIKATNUMMER/-REFERANSE]

[UTDANNINGSORGANISASJONENS NAVN]

har oppnådd rett til å tilby og gjennomføre følgende opplæringskurs i henhold til del-FCL, og til å bruke følgende FSTD-er:

Opplæringskurs	FSTD i bruk, med bokstavkode ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Som angitt i kvalifikasjonsbeviset.

Denne godkjenningen for opplæringskurs er gyldig så lenge

- (a) ATO-sertifikatet ikke er blitt tilbakelevert, erstattet, begrenset, midlertidig opphevet eller tilbakekalt, og
- (b) all virksomhet utføres i samsvar med del-ORA, del-FCL, andre relevante bestemmelser og, når det er relevant, med framgangsmåtene angitt i organisasjonens dokumentasjon i henhold til del-ORA.

Utstedelsesdato:

Underskrift: [Vedkommende myndighet]

For medlemsstaten/EASA

EASA-skjema 143 utgave 1 – side 2/2

*Tillegg IV til VEDLEGG VI DEL-ARA***KVALIFIKASJONSBEVIS FOR OPPLÆRINGSINNRETNINGER FOR FLYSIMULERING**

Innledning

EASA-skjema 145 skal benyttes til FSTD-kvalifikasjonsbeviset. Dette dokumentet skal inneholde FSTD-spesifikasjonen, herunder begrensning(er) og særlig(e) tillatelse(r) eller godkjenning(er), alt etter hva som er aktuelt for den aktuelle FSTD. Kvalifikasjonsbeviset skal utferdiges på engelsk og på ethvert annet språk fastsatt av vedkommende myndighet.

Konvertible FSTD-er skal ha et eget kvalifikasjonsbevis for hver luftfartøytype. Ulike motorer og utstyr montert på en FSTD skal ikke medføre krav om egne kvalifikasjonsbeviser. Alle kvalifikasjonsbeviser skal ha en bokstavkode etterfulgt av et eget serienummer for den aktuelle FSTD-en. Bokstavkoden skal være spesifikk for utstedende vedkommende myndighet.

Den europeiske union(*)

Vedkommende myndighet

**KVALIFIKASJONSBEVIS FOR OPPLÆRINGSINNRETNINGER FOR
FLYSIMULERING**

REFERANSE:

I henhold til kommisjonsforordning (EU) nr. 1178/2011 og på de vilkår som er angitt nedenfor, bekrefter [vedkommende myndighet] herved at

FSTD [TYPE OG BOKSTAVKODE]

som befinner seg på [ORGANISASJONENS NAVN OG ADRESSE]

har oppfylt kravene til kvalifikasjon i del-OR, i samsvar med vilkårene i den vedlagte FSTD-spesifikasjonen

Dette kvalifikasjonsbeviset skal være gyldig så lenge FSTD-en og innehaveren av kvalifikasjonsbeviset fortsatt oppfyller gjeldende krav i del-OR, med mindre det er blitt tilbakelevert, erstattet, midlertidig opphevet eller tilbakekalt.

Utstedelsesdato:.....

Underskrift: .....

(*) «Den europeiske union» strykes for stater som ikke er medlem av EU.
EASA-skjema 145 utgave 1 – side 1/2

[Vedkommende myndighet]
 FSTD-KVALIFIKASJONSBEVIS: [Referanse]
 FSTD-SPEKIFIKASJONER

- A. Luftfartøytype eller luftfartøyvariant:
 B. FSTD-kvalifikasjonsnivå:
 C. Primært referansedokument:
 D. Visuelt system:
 E. Bevegelsessystem:
 F. Motor:
 G. Instrumenter:
 H. ACAS:
 I. Vindskjær:
 J. Ytterligere ressurser:
 K. Restriksjoner eller begrensninger:

L. Veiledning om opplæring, prøving og kontroll				
CAT I	RVR	m	DH	ft
CAT II	RVR	m	DH	ft
CAT III	RVR	m	DH	ft
(laveste minsteverdier)				
LVTO	RVR	m		
Aktuell erfaring				
IFR-opplæring/kontroll				/
Typerettighet				
Ferdighetskontroller				
Autokoplet innflyging				
Automatisk landing / veiledningssystem for utrulling				/
ACAS I/II				/
Varslingssystem for vindskjær / forutsigbart vindskjær				/
WX-radar				
HUD/HUGS				/
FANS				
GPWS/EGPWS				/
ETOPS-kapasitet				
GPS				
Annet				

Utstedelsesdato:.....

Underskrift:.....

For medlemsstaten/EASA.
 EASA-skjema 145 utgave 1 – side 2/2

Tillegg V til VEDLEGG VI DEL-ARA

SERTIFIKAT FOR FLYMEDISINSKE SENTRE (AeMC)

Den europeiske union(*)

Vedkommende myndighet

SERTIFIKAT FOR FLYMEDISINSK SENTER

REFERANSE:

I henhold til kommisjonsforordning (EU) nr. 1178/2011 og på de vilkår som er angitt nedenfor, bekrefter [vedkommende myndighet] herved at

[ORGANISASJONENS NAVN]

[ORGANISASJONENS ADRESSE]

er et flymedisinsk senter i henhold til del-OR, med de særskilte rettighetene og innenfor det virksomhetsomfanget som er angitt i vedlagte godkjenningvilkår.

VILKÅR:

1. Dette sertifikatet er begrenset til det som er angitt i avsnittet om godkjenningens omfang i den godkjente organisasjonens håndbok.
2. Dette sertifikatet forutsetter at framgangsmåtene angitt i organisasjonens dokumentasjon i henhold til del-ORA, er overholdt.
3. Dette sertifikatet skal være gyldig dersom kravene i del-OR er oppfylt, med mindre det er blitt tilbakelevert, erstattet, midlertidig opphevet eller tilbakekalt.

Utstedelsesdato: ..... Underskrift:.....

_____

(*) «Den europeiske union» strykes for stater som ikke er medlem av EU.
EASA-skjema 146 utgave 1

*Tillegg VI til VEDLEGG VI DEL-ARA***STANDARDFORMAT FOR EASA-LEGEATTEST**

Legeattesten skal oppfylle følgende spesifikasjoner:

a) Innhold

- 1) Stat der det er utstedt eller søkt om flygersertifikat (I)
  - 2) Legeattest – klasse (II)
  - 3) Sertifikatnummer, som begynner med FNs landkode for staten der det er utstedt eller søkt om flygersertifikat, og etterfølges av en kode bestående av tall og/eller bokstaver med arabiske talltegn og latinske bokstaver (III)
  - 4) Innehavers navn (IV)
  - 5) Innehavers nasjonalitet (VI)
  - 6) Innehavers fødselsdato (dd/mm/åååå) (XIV)
  - 7) Innehavers underskrift (VII)
  - 8) Begrensning(er) (XIII)
  - 9) Legeattestens utløpsdato (IX) for
    - Klasse 1 kommersielle flyginger med én flyger med passasjerer
    - Klasse 1 andre kommersielle flyginger
    - Klasse 2
    - LAPL
  - 10) Dato for legeundersøkelse
  - 11) Dato for siste elektrokardiogram
  - 12) Dato for siste audiogram
  - 13) Utstedelsesdato og underskriften til flylegen eller den medisinske sakkyndige som har utstedt sertifikatet (X).
Allmennpraktiserende leger kan også føres i dette feltet dersom de etter nasjonal rett i medlemsstaten der sertifikatet er utstedt har kompetanse til å utstede legeattester.
  - 14) Segl eller stempel (XI)
- b) Materiale: Med unntak av LAPL utstedt av en allmennpraktiserende lege skal papiret eller annet materiale som brukes, være av en slik art at eventuell endring eller sletting ikke er mulig, eller er lett å se. Enhver tilføyelse eller sletting i skjemaet skal være klart og tydelig godkjent av sertifikatutstedende myndighet.
- c) Språk: Sertifikater skal utferdiges på nasjonalt/nasjonale språk og engelsk, og på andre språk som sertifikatutstedende myndighet anser som hensiktsmessig.
- d) Alle datoer i legeattesten skal angis i formatet dd/mm/åååå.
- e) Et standardformat for legeattester er gjengitt i dette tillegget.

Vedkommende myndighets navn og logo (engelsk og eventuelle andre språk fastsatt av vedkommende myndighet) DEN EUROPEISKE UNION (bare engelsk) Klasse 1/2/LAPL LEGEATTEST knyttet til et del-FCL-sertifikat (engelsk og eventuelle andre språk fastsatt av vedkommende myndighet) Utstedt i samsvar med del-MED Denne legeattesten er i samsvar med ICAOs standarder, med unntak av legeattest for LAPL (engelsk og eventuelle andre språk fastsatt av vedkommende myndighet) EASA-skjema 147 utgave 1	Krav «Den europeiske union» strykes for stater som ikke er medlem av EU Sidestørrelsen skal være en åttedels A4

I	Nasjonalt/nasjonale språk/ <i>Myndighet som har utstedt eller skal utstede flygersertifikatet</i>
III	Nasjonalt/nasjonale språk/ <i>Attestens nummer</i>
IV	Nasjonalt/nasjonale språk/ <i>Innehavers fornavn og etternavn:</i>
XIV	Nasjonalt/nasjonale språk/ <i>Fødselsdato: (dd/mm/åååå)</i>
VI	Nasjonalt/nasjonale språk/ <i>Nasjonalitet:</i>
VII	Nasjonalt/nasjonale språk/ <i>Innehavers underskrift:</i>
2	

XIII	Nasjonalt/nasjonale språk/ <i>Begrensninger:</i> Kode Beskrivelse:
X	Nasjonalt/nasjonale språk/ (*) <i>Utstedelsesdato:</i> (dd/mm/åååå) Underskriften til flylege/medisinsk sakkyndig/(allmennpraktiserende lege):
XI	Nasjonalt/nasjonale språk/ <i>Stempel:</i>
3	

(*) Utstedelsesdato er den datoen attesten er utstedt og undertegnet.
EASA-skjema 147 utgave 1

	IX Nasjonalt/nasjonale språk/ Attestens utløpsdato	Klasse 1 kommersielle flyginger med én flyger med passasjerer (dd/mm/åååå)	
		Klasse 1 (dd/mm/åååå)	
		Klasse 2 (dd/mm/åååå)	
		LAPL (dd/mm/åååå)	
	Nasjonalt/nasjonale språk/Undersøkelsesdato: (dd/mm/åååå)		
MED.A.020 Nedsatt medisinsk skikkethet			
(a) Sertifikatinnehavere skal ikke på noe tidspunkt utøve de særskilte rettighetene knyttet til deres sertifikater og tilknyttede rettigheter eller beviser dersom de			
(1) er kjent med at deres medisinske skikkethet er nedsatt på en måte som kan bety at de ikke er i stand til å utøve dem på en sikker måte,			
(2) tar eller bruker et reseptpliktig eller reseptfritt legemiddel som vil kunne påvirke evnen til å utøve de særskilte rettighetene knyttet til det aktuelle sertifikatet på en sikker måte, eller			
(3) får medisinsk, kirurgisk eller annen behandling som vil kunne påvirke flysikkerheten.			
(b) Dessuten skal sertifikatinnehavere uten unødig opphold søke flymedisinsk råd dersom de			
(1) har gjennomgått et kirurgisk eller invasivt inngrep,			
(2) har begynt å ta et legemiddel regelmessig,			
(3) har vært utsatt for en alvorlig personskade som gjør at de ikke er i stand til å fungere som medlem av flygebesetningen.			
(4) har hatt en alvorlig sykdom som gjør at de ikke er i stand til å fungere som medlem av flygebesetningen,			
(5) er gravide,			
(6) har vært innlagt på sykehus eller medisinsk klinikk, eller			
(7) for første gang trenger korrigerende linser.			
4			

Tillegg VII til VEDLEGG VI DEL-ARA

SERTIFIKAT FOR FLYLEGER (AME)

Den europeiske union(*)

Vedkommende myndighet

FLYLEGESERTIFIKAT

SERTIFIKATNUMMER/-REFERANSE:

I henhold til kommisjonsforordning (EU) nr. 1178/2011 og på de vilkår som er angitt nedenfor, bekrefter [vedkommende myndighet] herved at

[FLYLEGENS NAVN]

[FLYLEGENS ADRESSE]

er flylege.

VILKÅR:

1. Dette sertifikatet er begrenset til de særskilte rettighetene angitt i vedlegget til dette flylegesertifikatet.
2. Dette sertifikatet forutsetter at gjennomføringsbestemmelsene og framgangsmåtene i del-MED er overholdt.
3. Dette sertifikatet skal være gyldig i tre år fram til [xx/yy/zzzz(**)] dersom kravene i del-MED er oppfylt, med mindre det er blitt tilbakelevert, erstattet, midlertidig opphevet eller tilbakekalt.

Utstedelsesdato: xx/yy/zzzz

Underskrift: [Vedkommende myndighet]

(*) «Den europeiske union» strykes for stater som ikke er medlem av EU.

(**) Utløpsdato: dag/måned/år

FLYLEGESERTIFIKAT

Vedlegg til flylegesertifikat nummer:

SÆRSKILTE RETTIGHETER OG OMFANG

[Flylegens navn og akademiske tittel] har oppnådd særskilt(e) rettighet(er) til å foreta flymedisinske undersøkelser og vurderinger med sikte på utstedelse av legeattester som angitt i tabellen nedenfor, og til å utstede slike legeattester til

LAPL	[ja/dato]
Klasse 2	[ja/dato]
Klasse 1 forlengelse/fornyelse	[ja/dato]/[nei]

Utstedelsesdato: xx/yy/zzzz

Underskrift: [Vedkommende myndighet]

_____

VEDLEGG VII

ORGANISASJONSKRAV TIL BESETNINGER

[DEL-ORA]

KAPITTEL GEN

GENERELLE KRAV

AVSNITT I

Generelt

ORA.GEN.105 Vedkommende myndighet

- a) I denne delen skal vedkommende myndighet som fører tilsyn med
- 1) organisasjoner som omfattes av et krav om sertifisering, være
    - i) for organisasjoner som har sitt hovedforetak i en medlemsstat: den myndigheten som er utpekt av vedkommende medlemsstat,
    - ii) for organisasjoner som har sitt hovedforetak i en tredjestat: Byrået,
  - 2) FSTD-er, være
    - i) Byrået, for FSTD-er
      - som befinner seg utenfor medlemsstatenes territorium, eller
      - som befinner seg på medlemsstatenes territorium, og brukes av organisasjoner som har sitt hovedforetak i en tredjestat,
    - ii) for FSTD-er som befinner seg på medlemsstatenes territorium og driftes av organisasjoner som har sitt hovedforetak i en medlemsstat: den myndigheten som er utpekt av medlemsstaten der operatørgenasjonen har sitt hovedforetak, eller Byrået dersom den berørte medlemsstaten ber om det.
- b) Når en FSTD som befinner seg utenfor medlemsstatenes territorium, driftes av en organisasjon som er sertifisert av en medlemsstat, skal Byrået kvalifisere denne FSTD i samordning med medlemsstaten som har sertifisert organisasjonen som drifter denne FSTD-en.

ORA.GEN.115 Søknad om et organisasjonssertifikat

- a) Søknad om et organisasjonssertifikat eller endring av et eksisterende sertifikat skal inngis i den formen og på den måten som er fastsatt av vedkommende myndighet, og det skal tas hensyn til gjeldende krav i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler.
- b) Den som søker om et sertifikat for første gang, skal dokumentere for vedkommende myndighet hvordan kravene i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler vil bli oppfylt. Dokumentasjonen skal inneholde en beskrivelse av hvordan endringer som ikke krever forhåndsgodkjenning, vil bli håndtert og meldt til vedkommende myndighet.

ORA.GEN.120 Samsvarskriterier

- a) En organisasjon kan benytte alternative samsvarskriterier til de akseptable samsvarskriteriene Byrået har vedtatt for å sikre samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler.
- b) Når en organisasjon ønsker å bruke et alternativt samsvarskriterium, skal den før dette gjennomføres, gi vedkommende myndighet en fullstendig beskrivelse av det alternative samsvarskriteriet. Beskrivelsen skal omfatte eventuelle endringer av håndbøker eller framgangsmåter som kan være relevante, samt en vurdering som viser at forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler er overholdt.

Organisasjonen kan gjennomføre disse alternative samsvarskriteriene dersom de er forhåndsgodkjent av vedkommende myndighet og underretning er gitt som fastsatt i ARA.GEN.120 bokstav d).

ORA.GEN.125 Godkjenningvilkår og en organisasjons særskilte rettigheter

En sertifisert organisasjon skal rette seg etter det omfanget og de særskilte rettighetene som er fastsatt i godkjenningvilkårene som er vedlagt organisasjonens sertifikat.

ORA.GEN.130 Organisatoriske endringer

a) Enhver endring som berører

- 1) sertifikatets omfang eller vilkårene for godkjenning av en organisasjon, eller
- 2) enhver del av organisasjonens ledelsessystem som fastsatt i ORA.GEN.200 bokstav a) nr. 1 og 2,

skal kreve forhåndsgodkjenning av vedkommende myndighet.

b) For endringer som krever forhåndsgodkjenning i samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, skal organisasjonen søke om å få godkjenning utstedt av vedkommende myndighet. Søknaden skal inngis før endringen finner sted, slik at vedkommende myndighet kan avgjøre om forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler fortsatt er oppfylt, og om nødvendig endre organisasjonssertifikatet og de tilhørende godkjenningvilkårene.

Organisasjonen skal gi vedkommende myndighet all relevant dokumentasjon.

Endringen skal gjennomføres først når det er mottatt en formell godkjenning fra vedkommende myndighet i samsvar med ARA.GEN.330.

Organisasjonen skal i forbindelse med slike endringer drive virksomhet på de vilkårene som er fastsatt av vedkommende myndighet, etter hva som er relevant.

c) Alle endringer som ikke krever forhåndsgodkjenning, skal håndteres og meldes til vedkommende myndighet etter framgangsmåten godkjent av vedkommende myndighet i samsvar med ARA.GEN.310 bokstav c).

ORA.GEN.135 Fortsatt gyldighet

a) Organisasjonens sertifikat skal fortsatt være gyldig, forutsatt at

- 1) organisasjonen fortsatt oppfyller de relevante kravene i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, og det skal tas hensyn til bestemmelsene om håndtering av avvik som angitt i ORA.GEN.150,
- 2) vedkommende myndighet gis tilgang til organisasjonen som fastsatt i ORA.GEN.140 for å avgjøre om de relevante kravene i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler fortsatt er oppfylt, og
- 3) sertifikatet ikke er tilbakelevert eller tilbakekalt.

b) Dersom sertifikatet tilbakekalles eller tilbakeleveres, skal det umiddelbart returneres til vedkommende myndighet.

ORA.GEN.140 Tilgang

For at det skal kunne avgjøres om de relevante kravene i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler er oppfylt, skal organisasjonen gi tilgang til alle anlegg, luftfartøyer, dokumenter, registre, data, framgangsmåter eller annet materiale som er relevant for den virksomheten som skal sertifiseres, enten den er satt ut til underleverandør eller ikke, for enhver person som er godkjent av

a) vedkommende myndighet som fastsatt i ORA.GEN.105, eller

b) myndigheten som handler i henhold til bestemmelsene i ARA.GEN.300 bokstav d) eller e) eller ARO.RAMP.

ORA.GEN.150 Avvik

Etter å ha mottatt melding om avvik skal organisasjonen

- a) fastsette årsaken til det manglende samsvaret,
- b) utarbeide en plan for korrigerende tiltak, og
- c) vise at korrigerende tiltak er gjennomført til vedkommende myndighets tilfredshet, innen en frist avtalt med nevnte myndighet som definert i ARA.GEN.350 bokstav d).

ORA.GEN.155 Umiddelbar reaksjon på et sikkerhetsproblem

Organisasjonen skal gjennomføre

- a) alle sikkerhetstiltak som er pålagt av vedkommende myndighet i samsvar med ARA.GEN.135 bokstav c), og
- b) alle relevante obligatoriske sikkerhetsopplysninger fra Byrået, herunder luftdyktighetspåbud.

ORA.GEN.160 Rapportering av hendelser

- a) Organisasjonen skal gi vedkommende myndighet og enhver annen organisasjon som i henhold til operatørens hjemstat må underrettes, rapport om enhver ulykke, alvorlig hendelse og hendelse som definert i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 996/2010⁽¹⁾ og europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/42/EF⁽²⁾.
- b) Med forbehold for bokstav a) skal organisasjonen gi vedkommende myndighet og den organisasjonen som har ansvar for luftfartøyets konstruksjon, rapport om enhver hendelse, funksjonsfeil, teknisk feil, overskridelse av tekniske begrensninger, en hendelse som avdekker unøyaktige, ufullstendige eller uklare opplysninger i data fastsatt i samsvar med del-21, eller andre unormale omstendigheter som har eller kan ha satt sikker drift av luftfartøyet i fare, men som ikke har ført til en ulykke eller alvorlig hendelse.
- c) Med forbehold for forordning (EU) nr. 996/2010, direktiv 2003/42/EF, kommisjonsforordning (EF) nr. 1321/2007⁽³⁾ og kommisjonsforordning (EF) nr. 1330/2007⁽⁴⁾ skal rapportene nevnt i bokstav a) og b) avgis i en form og på en måte som er fastsatt av vedkommende myndighet, og inneholde alle relevante opplysninger om forholdet som er kjent for organisasjonen.
- d) Rapportene skal utarbeides så snart som praktisk mulig, men under alle omstendigheter innen 72 timer etter at organisasjonen har identifisert det rapporterte forholdet, med mindre særlige omstendigheter er til hinder for dette.
- e) Når det er relevant, skal organisasjonen utarbeide en oppfølgingsrapport med nærmere opplysninger om hvilke tiltak den vil treffe for å hindre lignende hendelser i framtiden, så snart disse tiltakene er bestemt. Denne rapporten skal utarbeides i en form og på en måte som er fastsatt av vedkommende myndighet.

*AVSNITT II**Ledelse***ORA.GEN.200 Ledelsessystem**

- a) Organisasjonen skal opprette, gjennomføre og vedlikeholde et ledelsessystem som omfatter
  - 1) klart definerte linjer med hensyn til ansvar og ansvarlighet i hele organisasjonen, herunder at ansvarlig leder har et direkte ansvar for sikkerheten,
  - 2) en beskrivelse av organisasjonens overordnede sikkerhetsfilosofi og -prinsipper, dvs. retningslinjene for sikkerhet,
  - 3) identifisering av hvilke farer for flysikkerheten som oppstår som en følge av organisasjonens virksomhet, en vurdering av slike farer og risikohåndtering i den forbindelse, herunder treffe tiltak for å minske risikoen og kontrollere hvor effektive de er,
  - 4) tiltak for å sikre at personellet til enhver tid har nødvendig opplæring og kompetanse til å utføre sine oppgaver,

⁽¹⁾ EUT L 295 av 12.11.2010, s. 35.

⁽²⁾ EUT L 167 av 4.7.2003, s. 23.

⁽³⁾ EUT L 294 av 13.11.2007, s. 3.

⁽⁴⁾ EUT L 295 av 14.11.2007, s. 7.

- 5) dokumentasjon av alle nøkkelprosesser i ledelsessystemet, herunder en prosess for å gjøre personell klar over sitt ansvar, samt prosedyren for å endre denne dokumentasjonen,
  - 6) en ordning for å kontrollere at organisasjonen oppfyller de relevante kravene. Samsvarskontrollen skal omfatte et system for tilbakemelding av avvik til den ansvarlige lederen for å sikre effektiv gjennomføring av eventuelle korrigerende tiltak, og
  - 7) eventuelle tilleggskrav som er fastsatt i de relevante kapitlene i denne delen eller i andre deler som får anvendelse.
- b) Ledelsessystemet skal stå i forhold til organisasjonens størrelse og virksomhetens art og kompleksitet, og det skal tas hensyn til de farer og risikoer som er forbundet med virksomheten.

ORA.GEN.205 Virksomhet som er omfattet av en underleverandøravtale

- a) Virksomhet satt ut til underleverandør omfatter all virksomhet innenfor omfanget av organisasjonens godkjenning utøvd av en annen organisasjon som enten selv er sertifisert til å utøve en slik virksomhet, eller som, dersom den ikke er sertifisert, arbeider i henhold til godkjenningen til organisasjonen som er oppdragsgiver. Når en del av virksomheten settes ut til underleverandør eller kjøpes, skal organisasjonen sørge for at tjenesten eller produktet som er satt ut eller innkjøpt, oppfyller gjeldende krav.
- b) Når den sertifiserte organisasjonen setter ut en del av sin virksomhet til en organisasjon som ikke selv er sertifisert til å utøve slik virksomhet i samsvar med denne delen, skal sistnevnte organisasjon arbeide i henhold til godkjenningen til organisasjonen som er oppdragsgiver. Organisasjonen som er oppdragsgiver, skal sikre at vedkommende myndighet får tilgang til organisasjonen som yter underleveransen, for å kunne fastslå om gjeldende krav fortsatt oppfylles.

ORA.GEN.210 Krav til personell

- a) Organisasjonen skal utnevne en ansvarlig leder med myndighet til å sikre at all virksomhet kan finansieres og utføres i samsvar med gjeldende krav. Ansvarlig leder har ansvar for å opprette og vedlikeholde et effektivt ledelsessystem.
- b) Organisasjonen skal oppnevne en person eller en gruppe personer som har ansvar for å sikre at organisasjonen til enhver tid oppfyller gjeldende krav. Denne eller disse personene er i siste instans ansvarlige overfor ansvarlig leder.
- c) Organisasjonen skal ha tilstrekkelig kvalifisert personell til at planlagte oppgaver og virksomhet kan utføres i samsvar med gjeldende krav.
- d) Organisasjonen skal oppbevare hensiktsmessig dokumentasjon på erfaring, kvalifikasjoner og opplæring som viser at kravene i bokstav c) er oppfylt.
- e) Organisasjonen skal sørge for at alt personell er kjent med de regler og framgangsmåter som har betydning for utøvelsen av deres oppgaver.

ORA.GEN.215 Krav til anlegg

Organisasjonen skal ha anlegg som gjør det mulig å utføre og lede alle planlagte oppgaver og virksomhet i samsvar med gjeldende krav.

ORA.GEN.220 Oppbevaring av dokumentasjon

- a) Organisasjonen skal opprette et system for oppbevaring av dokumentasjon som gir mulighet for tilfredsstillende lagring og pålitelig sporing av all virksomhet, særlig alle deler av ORA.GEN.200.
- b) Dokumentasjonens format skal angis i organisasjonens prosedyrer.
- c) Dokumentasjonen skal oppbevares på en måte som sikrer beskyttelse mot skade, endring og tyveri.

KAPITTEL ATO

GODKJENTE UTDANNINGSORGANISASJONER

AVSNITT I

Generelt**ORA.ATO.100 Virkeområde**

I dette kapitlet fastsettes krav til organisasjoner som gir opplæring for flygersertifikat og tilhørende rettigheter og beviser.

ORA.ATO.105 Søknad

a) Organisasjoner som søker om å få utstedt sertifikat som godkjent utdanningsorganisasjon (ATO), skal gi vedkommende myndighet

1) følgende opplysninger:

i) utdanningsorganisasjonens navn og adresse

ii) dato for planlagt oppstart av virksomheten

iii) personopplysninger og kvalifikasjoner for opplæringsleder (HT), flygeinstruktør(er), -flysimuleringsinstruktører og teorilærer(e)

iv) navn og adresse til flyplass(er) og/eller operasjonssted(er) der opplæringen skal finne sted

v) liste over luftfartøyer som skal benyttes i opplæringen, med angivelse av gruppe, klasse eller type, registrering, eiere og kategori av luftdyktighetsbevis, dersom det er relevant

vi) liste over opplæringsinnretninger for flysimulering (FSTD) som utdanningsorganisasjonen har til hensikt å bruke, dersom det er relevant

vii) hvilken type opplæring utdanningsinstitusjonen ønsker å gi, og programmet for denne opplæringen, og

2) driftshåndbok og opplæringshåndbok.

b) Organisasjoner som tilbyr testflygingsopplæring. Uten hensyn til bokstav a) nr. 1 iv) og v) skal utdanningsorganisasjoner tilbyr testflygingsopplæring, bare behøve å angi

1) navn og adresse til flyplass(er) og/eller operasjonssted(er) der opplæringen hovedsakelig skal finne sted, og

2) en liste over de typer eller kategorier av luftfartøyer som skal benyttes i testflygingsopplæring.

c) Dersom sertifikatet endres, skal søkeren gi vedkommende myndighet de relevante delene av opplysningene og dokumentasjonen nevnt i bokstav a).

ORA.ATO.110 Krav til personell

a) Det skal oppnevnes en opplæringsleder (HT). HT skal ha omfattende instruktørerfaring på de områdene som er relevante for opplæringen som gis av den godkjente utdanningsorganisasjonen, og ha gode lederegenskaper.

b) Det skal være HTs ansvar

1) å sikre at opplæringen som gis, er i samsvar med del-FCL og, for testflygingsopplæring, at de relevante kravene i del-21 og opplæringsprogrammet er fastsatt,

2) å sikre at flygeopplæring i et luftfartøy eller i en opplæringsinnretning for flysimulering (FSTD) integreres med teoriundervisning på tilfredsstillende måte, og

3) å overvåke progresjonen hos den enkelte elev.

- c) Teorilærere skal ha
  - 1) praktisk bakgrunn innenfor luftfart på områder som er relevante for opplæringen, og ha gjennomført et kurs i undervisningsmetodikk, eller
  - 2) tidligere erfaring med teoriundervisning og hensiktsmessig teoretisk bakgrunn i emnet de skal undervise i.
- d) Flygeinstruktører og flysimuleringsinstruktører skal ha de kvalifikasjonene som kreves i del-FCL for den typen opplæring de gir.

ORA.ATO.120 Oppbevaring av dokumentasjon

Følgende dokumentasjon skal oppbevares i minst tre år etter at opplæringen er fullført:

- a) nærmere opplysninger om den opplæringen som er gitt den enkelte elev, på bakken, i luften og med flysimulator,
- b) detaljerte og regelmessige framdriftsrapporter fra instruktørene, herunder vurderinger, samt regelmessige framdriftskontroller i luften og prøver på bakken, og
- c) opplysninger om elevenes sertifikater og tilhørende rettigheter og beviser, herunder utløpsdato for legeattester og rettigheter.

ORA.ATO.125 Opplæringsprogram

- a) Det skal utarbeides et opplæringsprogram for hver kurstype som tilbys.
- b) Opplæringsprogrammet skal oppfylle kravene i del-FCL og, for testflygingsopplæring, de relevante kravene i del-21.

ORA.ATO.130 Opplæringshåndbok og driftshåndbok

- a) Den godkjente utdanningsorganisasjonen skal utarbeide og vedlikeholde en opplæringshåndbok og en driftshåndbok med opplysninger og instruksjoner som gjør det mulig for personellet å utføre sine oppgaver og veilede elevene om hvordan kurskravene kan oppfylles.
- b) Den godkjente utdanningsorganisasjonen skal stille opplysningene i opplæringshåndboken, driftshåndboken og sin godkjenningssokumentasjon til rådighet for personellet og, når det er hensiktsmessig, for elevene.
- c) Når det gjelder en godkjent utdanningsorganisasjon som tilbyr testflygingsopplæring, skal driftshåndboken oppfylle kravene til driftshåndbok for testflyging som fastsatt i del-21.
- d) Driftshåndboken skal ha regler for flygetidsbegrensning for flygeinstruktører, herunder høyeste antall flytimer, høyeste antall flytjenestetimer og minste hviletid mellom undervisningsoppgavene i samsvar med del-ORO.

ORA.ATO.135 Luftfartøyer til opplæring og FSTD

- a) Den godkjente utdanningsorganisasjonen skal bruke en tilstrekkelig flåte av luftfartøyer til opplæring, eller FSTD-er som er egnet til de opplæringskursene som tilbys.
- b) Den godkjente utdanningsorganisasjonen skal bare gi opplæring i en FSTD når den kan godtgjøre overfor vedkommende myndighet
  - 1) at FSTD-spesifikasjonene står i forhold til opplæringsprogrammet,
  - 2) at de FSTD-er som brukes, oppfyller gjeldende krav i del-FCL,
  - 3) for flysimulatorer (FFS) at flysimulatoren i tilstrekkelig grad representerer den aktuelle luftfartøytypen, og
  - 4) at den har innført et system for tilfredsstillende overvåking av endringer i FSTD-en, og for å sikre at disse endringene ikke påvirker opplæringsprogrammets formålstjenlighet.

- c) Dersom luftfartøyet som brukes til ferdighetsprøven er av en annen type enn den FFS som brukes til opplæring i visuell flyging, godskrives høyst det antallet timer som er satt av til FNPT II (opplæringsinnretning for flyge- og flysikringsprosedyrer II) for fly og FNPT II/III for helikoptre i det aktuelle flygeopplæringsprogrammet.
- d) Organisasjoner som tilbyr testflygingsopplæring. Luftfartøyer som brukes i testflygingsopplæring, skal være hensiktsmessig utstyrt med testflygingsinstrumenter i samsvar med opplæringsens formål.

ORA.ATO.140 Flyplasser og operasjonssteder

Når den godkjente utdanningsorganisasjonen tilbyr flygeopplæring i et luftfartøy, skal den benytte flyplasser eller operasjonssteder som har egnede ressurser og egenskaper slik at det kan øves på relevante manøvrer, under hensyn til den opplæringen som gis og den luftfartøykategorien og -typen som brukes.

ORA.ATO.145 Forutsetninger for deltaking i opplæringen

- a) Den godkjente utdanningsorganisasjonen skal sørge for at elevene oppfyller alle forutsetningene for opplæring som fastsatt i del-MED, del-FCL og, når det er relevant, som definert i dataene fastsatt i samsvar med del-21.
- b) For godkjente utdanningsorganisasjoner som tilbyr testflygingsopplæring, skal elevene oppfylle alle forutsetningene for opplæring fastsatt i del-21.

ORA.ATO.150 Opplæring i tredjestater

Når utdanningsorganisasjonen er godkjent til å tilby opplæring til instrumentrettighet (IR) i tredjestater, skal

- a) opplæringsprogrammet inneholde akklimatiseringsflyging i en av medlemsstatene før IR-ferdighetsprøven avlegges, og
- b) IR-ferdighetsprøven avlegges i en av medlemsstatene.

AVSNITT II

Tilleggskrav til godkjente utdanningsorganisasjoner som gir opplæring for CPL, MPL og ATPL og tilhørende rettigheter og beviser

ORA.ATO.210 Krav til personell

- a) *Opplæringsleder (HT – Head of Training)*. Unntatt for godkjente utdanningsorganisasjoner som tilbyr testflygingsopplæring, skal den oppnevnte HT ha omfattende undervisningserfaring som instruktør til trafikkflygersertifikater og tilhørende rettigheter eller beviser.
- b) *Flygeinstruktørleder (CFI – Chief Flight Instructor)*. Den godkjente utdanningsorganisasjonen som tilbyr flygeundervisning, skal oppnevne en CFI med ansvar for å føre kontroll med flygeinstruktører og flysimuleringsinstruktører samt for standardiseringen av all flygeundervisning og flysimuleringsundervisning. CFI skal inneha høyeste trafikkflygersertifikat og tilhørende rettigheter relatert til flygeopplæringskursene som avholdes, og inneha et instruktørbevis med særskilt rettighet til å undervise på minst ett av opplæringskursene.
- c) *Teoriinstruktørleder (CTKI – Chief theoretical knowledge instructor)*. Den godkjente utdanningsorganisasjonen som tilbyr teoriundervisning, skal oppnevne en CTKI med ansvar for å føre kontroll med alle teorilærere samt for standardiseringen av all teoriundervisning. CTKI skal ha omfattende erfaring fra å gi teoriundervisning på de områdene som er relevante for opplæringen som den godkjente utdanningsorganisasjonen tilbyr.

ORA.ATO.225 Opplæringsprogram

- a) Opplæringsprogrammet skal inndeles i flyge- og teoriundervisning enten per uke eller i perioder, og skal omfatte en liste over standardøvelser samt en oversikt over studieplanen.
- b) Innholdet og rekkefølgen i opplæringsprogrammet skal angis i opplæringshåndboken.

ORA.ATO.230 Opplæringshåndbok og driftshåndbok

- a) Opplæringshåndboken skal for hvert opplæringsstrinn angi standarder, målsettinger og opplæringsmål som elevene skal nå, og skal inneholde følgende emner:
- en opplæringsplan,
  - orientering og øvelser i luften
  - flygeopplæring i en FSTD når det er relevant
  - teoriundervisning.
- b) Driftshåndboken skal gi relevant informasjon til bestemte personellgrupper, som flygeinstruktører, flysimuleringsinstruktører, teoriinstruktører og drifts- og vedlikeholdspersonell, samt generell og teknisk informasjon, ruteinformasjon og informasjon om opplæring av personell.

*AVSNITT III**Tilleggskrav til godkjente utdanningsorganisasjoner som tilbyr bestemte typer opplæring*

Kapittel 1

Fjernundervisning**ORA.ATO.300 Generelt**

Utdanningsinstitusjonen kan få godkjenning til å avholde følgende modulbaserte kurs ved fjernundervisning:

- a) modulbaserte teorikurs,
- b) utfyllende teorikurs for en klasse- eller typerettighet, eller
- c) kurs med godkjent teoriundervisning før opptak knyttet til den første typerettigheten for et flermotorshelikopter.

ORA.ATO.305 Klasseromsundervisning

- a) En del av alle emner i modulbasert fjernundervisning skal gjennomgås ved klasseromsundervisning.
- b) Faktisk klasseromsundervisning skal utgjøre minst 10 % av kursets varighet.
- c) For dette formål skal det være klasserom tilgjengelig, enten der den godkjente utdanningsorganisasjonen har sitt hovedforetak eller i egnede lokaler et annet sted.

ORA.ATO.310 Instruktører

Alle instruktører skal være godt kjent med kravene som stilles i fjernundervisningen.

Kapittel 2

Opplæring uten flygetid**ORA.ATO.330 Generelt**

- a) Godkjenning til opplæring uten flygetid (ZFTT – zero flight-time training) som angitt i del-FCL skal bare gis til godkjente utdanningsorganisasjoner som også har en særskilt rettighet til å utføre kommersiell lufttransport, eller som har særlige avtaler med kommersielle lufttransportoperatører.
- b) ZFTT-godkjenning skal gis bare dersom operatøren har minst 90 dagers praktisk erfaring med flytypen.
- c) Når ZFTT tilbys av en godkjent utdanningsorganisasjon som har en særlig avtale med en operatør, skal kravet om 90 dagers praktisk erfaring ikke gjelde dersom typerettighetsinstruktøren (TRI(A)) som deltar i de ekstra startene og landingene som fastsatt i del-ORO, har praktisk erfaring med flytypen.

ORA.ATO.335 Flysimulator

- a) Flysimulatoren som godkjennes til ZFTT, skal være funksjonsdyktig i samsvar med kriteriene i den godkjente utdanningsorganisasjonens ledelsessystem.
- b) Flysimulatorens bevegelsessystem og visuelle system skal være fullt ut funksjonsdyktig, i samsvar med gjeldende sertifiseringsspesifikasjoner for FSTD som angitt i ORA.FSTD.205.

Kapittel 3

Opplæring til flygersertifikat for besetninger med flere flygere (MPL – Multi-crew pilot licence)**ORA.ATO.350 Generelt**

Den godkjente utdanningsorganisasjonen skal bare gis en særskilt rettighet til å avholde integrerte MPL-opplæringskurs og MPL-instruktørkurs dersom den også har en særskilt rettighet til å utføre kommersiell lufttransport eller har en særlig avtale med en kommersiell lufttransportoperatør.

Kapittel 4

Testflygingsopplæring**ORA.ATO.355 Organisasjoner som tilbyr testflygingsopplæring**

- a) Den utdanningsorganisasjonen som er godkjent til å gi opplæring med sikte på utstedelse av en testflygingsrettighet i kategori 1 eller 2 i samsvar med del-FCL, kan få sine særskilte rettigheter utvidet til å omfatte opplæring til andre kategorier av testflyginger og andre kategorier av testflygingspersonell, forutsatt at
  - 1) relevante krav i del-21 er oppfylt, og
  - 2) det foreligger en særlig avtale mellom den godkjente utdanningsorganisasjonen og del-21-organisasjonen som ansetter eller har til hensikt å ansette slikt personell.
- b) Opplæringsdokumentasjonen skal inneholde skriftlige elevrapporter, etter hva som kreves i opplæringsprogrammet, samt eventuelt databehandling og analyse av registrerte parametere som er relevante for typen testflyging.

KAPITTEL FSTD

KRAV TIL ORGANISASJONER SOM BRUKER OPPLÆRINGSINNRETNINGER FOR FLYSIMULERING (FSTD) OG FSTD-KVALIFIKASJON

AVSNITT I

Krav til organisasjoner som bruker FSTD**ORA.FSTD.100 Generelt**

- a) Den som søker om et FSTD-kvalifikasjonsbevis, skal godtgjøre overfor vedkommende myndighet å ha innført et ledelsessystem i samsvar med ORA.GEN avsnitt II. Dette skal sikre at søkeren, direkte eller gjennom underleverandør, er i stand til å opprettholde ytelse, funksjoner og andre egenskaper som er angitt for det aktuelle FSTD-kvalifikasjonsnivået, og til å kontrollere FSTD-installasjonen.
- b) Dersom søkeren er innehaver av et kvalifikasjonsbevis utstedt i samsvar med denne delen, skal FSTD-spesifikasjonene angis
  - 1) i vilkårene for ATO-sertifikatet, eller
  - 2) for en AOC-innehaver i opplæringshåndboken.

ORA.FSTD.105 Opprettholdelse av FSTD-kvalifikasjonen

- a) For å kunne beholde FSTD-kvalifikasjonen skal en innehaver av et FSTD-kvalifikasjonsbevis kjøre samtlige tester i hovedveiledningen for kvalifikasjonsprøving (MQTG) samt funksjonsprøvinger og subjektive prøvinger suksessivt i løpet av en tolv månedersperiode.
- b) Resultatene skal dateres, merkes som analysert og evaluert og oppbevares i samsvar med ORA.FSTD.240, for å kunne godtgjøre at FSTD-standardene fortsatt er oppfylt.
- c) Det skal opprettes et system for konfigurasjonskontroll for å sikre at maskinvare og programvare i en kvalifisert FSTD fortsatt fungerer som de skal.

ORA.FSTD.110 Endringer

- a) Innehaveren av et FSTD-kvalifikasjonsbevis skal opprette og vedlikeholde et system for å identifisere, vurdere og innarbeide alle viktige endringer i de FSTD-ene den bruker, og særlig
  - 1) alle endringer i luftfartøyet som er av avgjørende betydning for opplæring, prøving og kontroll, enten de gjennomføres ved et luftdyktighetspåbud eller ikke, og
  - 2) enhver endring av en FSTD, herunder i bevegelsessystemet og det visuelle systemet, når den er av avgjørende betydning for opplæring, prøving og kontroll, slik tilfellet er med dataendringer.
- b) Endringer av FSTD-maskinvare og -programvare som påvirker manøvrering, ytelse og systemdrift, eller større endringer av bevegelsessystemet eller det visuelle systemet, skal evalueres for å avgjøre hvordan dette innvirker på de opprinnelige kvalifikasjonskriteriene. Organisasjonen skal utarbeide endringer for eventuelle berørte valideringsprøvinger. Organisasjonen skal teste FSTD-en ut fra de nye kriteriene.
- c) Organisasjonen skal på forhånd underrette vedkommende myndighet om alle større endringer for å få fastslått om prøvingene som utføres, er tilfredsstillende. Vedkommende myndighet skal avgjøre om det er nødvendig å foreta en særlig evaluering av FSTD-en før den settes inn i opplæringen igjen etter at den er endret.

ORA.FSTD.115 Installasjon

- a) Innehaveren av et FSTD-kvalifikasjonsbevis skal sørge for at
  - 1) FSTD-en plasseres i et egnet miljø som gir mulighet for sikker og pålitelig drift,
  - 2) alle FSDT-brukere og alt vedlikeholdspersonell orienteres om FSTD-sikkerhet slik at de er kjent med alt sikkerhetsutstyr og alle sikkerhetsprosedyrer i FSTD-en dersom det oppstår en nødsituasjon, og
  - 3) FSTD-en og tilhørende installasjoner oppfyller lokale bestemmelser om sikkerhet og helse.
- b) FSTD-ens sikkerhetsfunksjoner, som for eksempel nødstop og nødbelysning, skal kontrolleres minst én gang i året og registreres.

ORA.FSTD.120 Ekstrautstyr

Når det er installert ekstrautstyr i FSTD-en, selv om dette ikke er påkrevd for kvalifikasjonen, skal utstyret vurderes av vedkommende myndighet for å sikre at det ikke påvirker kvaliteten på opplæringen negativt.

*AVSNITT II**Krav til FSTD-kvalifikasjon***ORA.FSTD.200 Søknad om FSTD-kvalifikasjon**

- a) En søknad om et FSTD-kvalifikasjonsbevis skal inngis i den formen og på den måten som er fastsatt av vedkommende myndighet
  - 1) av BITD-produsenten, for innretninger for grunnleggende instrumentopplæring (BITD),
  - 2) av organisasjonen som har til hensikt å bruke FSTD-en, i alle andre tilfeller.
- b) De som søker om en kvalifikasjon for første gang, skal gi vedkommende myndighet dokumentasjon på hvordan de vil oppfylle kravene i denne forordning. Dokumentasjonen skal inneholde framgangsmåten som er fastsatt for å sikre samsvar med ORA.GEN.130 og ORA.FSTD.230.

ORA.FSTD.205 Sertifiseringsspesifikasjoner for FSTD

- a) Byrådet skal i samsvar med artikkel 19 i forordning (EF) nr. 216/2008 utstede sertifiseringsspesifikasjoner som en standardmetode for å vise at en FSTD oppfyller de grunnleggende kravene i vedlegg III til forordning (EF) nr. 216/2008.
- b) Disse sertifiseringsspesifikasjonene skal være så detaljerte og spesifikke at søkerne får vite hvilke vilkår som gjelder for utstedelse av kvalifikasjoner.

ORA.FSTD.210 Kvalifikasjonsgrunnlag

- a) Kvalifikasjonsgrunnlaget for utstedelse av et FSTD-kvalifikasjonsbevis skal bestå av
- 1) gjeldende sertifiseringsspesifikasjoner fastsatt av Byrådet som er i kraft den dagen det søkes om den første kvalifikasjonen,
  - 2) luftfartøyets valideringsdata som er fastsatt ved de dataene som er godkjent i henhold til del-21, dersom det er relevant, og
  - 3) eventuelle særlige vilkår pålagt av vedkommende myndighet dersom de tilhørende sertifiseringsspesifikasjonene ikke inneholder tilfredsstillende eller hensiktsmessige standarder for FSTD-en, fordi denne har egenskaper som er nye eller annerledes enn dem som ligger til grunn for gjeldende sertifiseringsspesifikasjoner.
- b) Kvalifikasjonsgrunnlaget skal gjelde for framtidig periodiske FSTD-kvalifikasjoner, med mindre den omkategoriseres.

ORA.FSTD.225 Varighet og fortsatt gyldighet

- a) Kvalifikasjonen for en flysimulator (FFS), en flygeopplæringsinnretning (FTD) eller en opplæringsinnretning for flyge- og flysikringsprosedyrer (FNPT) skal forbli gyldig forutsatt at
- 1) FSTD-en og organisasjonen som bruker den, fortsatt oppfyller gjeldende krav,
  - 2) vedkommende myndighet gis tilgang til organisasjonen som fastsatt i ORA.GEN.140 for å avgjøre om de relevante kravene i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler fortsatt er oppfylt, og
  - 3) kvalifikasjonsbeviset ikke er tilbakelevert eller tilbakekalt.
- b) Tolvmånedersperioden fastsatt i ARA.FSTD.120 bokstav b) nr. 1 kan forlenges med opptil 36 måneder, under følgende omstendigheter:
- 1) FSTD-en har gjennomgått en førstegangsevaluering og minst én periodisk evaluering som har påvist at den er i samsvar med kvalifikasjonsgrunnlaget,
  - 2) innehaveren av FSTD-kvalifikasjonsbeviset kan vise til tilfredsstillende foreskrevne FSTD-evalueringer i løpet av de foregående 36 månedene,
  - 3) vedkommende myndighet gjennomfører hver 12. måned en formell kontroll av organisasjonens system for samsvarskontroll som fastsatt i ORA.GEN.200 bokstav a) nr. 6, og
  - 4) en utpekt person i organisasjonen med tilstrekkelig erfaring undersøker de regelmessige gjennomkjøringene av veiledningen for kvalifikasjonsprøving, og foretar hver 12. måned relevante funksjonsprøvinger og subjektive prøvinger, og sender en rapport om resultatene til vedkommende myndighet.
- c) En BITD-kvalifikasjon skal forbli gyldig, forutsatt at vedkommende myndighet regelmessig evaluerer samsvaret med gjeldende kvalifikasjonsgrunnlag i samsvar med ARA.FSTD.120.
- d) Dersom et FSTD-kvalifikasjonsbevis blir tilbakelevert eller tilbakekalt, skal det returneres til vedkommende myndighet.

ORA.FSTD.230 Endring i en kvalifisert FSTD

- a) En innehaver av et FSTD-kvalifikasjonsbevis skal underrette vedkommende myndighet om alle foreslåtte endringer av FSTD-en, som for eksempel
- 1) større endringer,
  - 2) flytting av FSTD-en og
  - 3) deaktivering av FSTD-en.
- b) Ved en oppgradering av FSTD-kvalifikasjonsnivået skal organisasjonen søke vedkommende myndighet om en oppgraderingsevaluering. Organisasjonen skal kjøre alle valideringsprøvinger for det ønskede kvalifikasjonsnivået. Resultatene fra tidligere evalueringer skal ikke benyttes til å validere FSTD-ens ytelse for den aktuelle oppgraderingen.

- c) Når en FSTD flyttes til et nytt sted, skal organisasjonen underrette vedkommende myndighet før den planlagte aktiviteten og framlegge en tidsplan for tilknyttede hendelser.

Før FSTD-en tas i bruk igjen på det nye stedet, skal organisasjonen utføre minst en tredel av valideringsprøvingene samt funksjonsprøvinger og subjektive prøvinger, for å sikre at FSTD-ens ytelse oppfyller den opprinnelige kvalifikasjonsstandard. En kopi av prøvingsdokumentene skal oppbevares sammen med FSTD-dokumentasjonen for å kunne gjennomgås av vedkommende myndighet.

Vedkommende myndighet kan foreta en evaluering av FSTD-en etter flytting. Evalueringen skal skje i samsvar med det opprinnelige kvalifikasjonsgrunnlaget for FSTD-en.

- d) Dersom en organisasjon planlegger å ta en FSTD ut av aktiv drift for lenger tidsrom, skal vedkommende myndighet få melding om dette, og hensiktsmessige kontroller skal fastsettes for det tidsrommet FSTD-en er ute av drift.

Organisasjonen skal bli enig med vedkommende myndighet om en plan for deaktivering, eventuell lagring og reaktivering for å sikre at FSTD-en kan tilbakeføres til aktiv drift på sitt opprinnelige kvalifikasjonsnivå.

ARA.FSTD.120 Overdragelse av en FSTD-kvalifikasjon

- a) Når en ny organisasjon skal drifte en FSTD, skal den nye organisasjonen underrette vedkommende myndighet på forhånd for å enes om en plan for overdragelse av FSTD-en.
- b) Vedkommende myndighet kan foreta en evaluering i samsvar med det opprinnelige kvalifikasjonsgrunnlaget for FSTD-en.
- c) Når FSTD-en ikke lenger oppfyller det opprinnelige kvalifikasjonsgrunnlaget, skal organisasjonen søke om et nytt FSTD-kvalifikasjonsbevis.

ORA.FSTD.240 Oppbevaring av dokumentasjon

En innehaver av et FSTD-kvalifikasjonsbevis skal oppbevare

- a) alle dokumenter som beskriver og påviser det opprinnelige kvalifikasjonsgrunnlaget og -nivået for FSTD-en i hele FSTD-ens levetid, og
- b) alle periodiske dokumenter og rapporter knyttet til den enkelte FSTD og samsvarskontrollvirksomhet i minst fem år.

KAPITTEL AeMC

FLYMEDISINSKE SENTRE

AVSNITT I

Generelt

ORA.AeMC.105 Virkeområde

I dette kapitlet fastsettes de tilleggskravene en organisasjon skal oppfylle for å kvalifiseres til å få utstedt eller forlenget en godkjenning som flymedisinsk senter (AeMC), med sikte på utstedelse av legeattester, herunder førstegangsutstedelse av legeattester av klasse 1.

ORA.AeMC.115 Søknad

Den som søker om et AeMC-sertifikat, skal

- a) oppfylle kravene i MED.D.005, og
- b) i tillegg til den dokumentasjonen som i henhold til ORA.GEN.115 kreves for å få godkjent en organisasjon, gi nærmere opplysninger om klinisk tilknytning til eller forbindelser med bestemte sykehus eller medisinske institutter for det formål å få utført medisinske spesialistundersøkelser.

ORA.GEN.135 Fortsatt gyldighet

AeMC-sertifikatet skal ha utstedes med ubegrenset gyldighet. Det skal forbli gyldig forutsatt at innehaveren og organisasjonens flyleger

- a) oppfyller kravene i MED.D.030, og
- b) sørger for at de holder sin praktiske erfaring ved like ved å utføre et tilstrekkelig antall medisinske undersøkelser for klasse 1 hvert år.

*AVSNITT II**Ledelse***ORA.AeMC.200 Ledelsessystem**

Det flymedisinske senteret skal opprette og vedlikeholde et ledelsessystem som inneholder punktene omhandlet i ORGA.GEN.200 samt framgangsmåter for

- a) medisinsk sertifisering i samsvar med del-MED, og
- b) å sikre fortrolig behandling av medisinske opplysninger til enhver tid.

ORA.AeMC.210 Krav til personell

- a) Det flymedisinske senteret skal
  - 1) ha en flylege (AME) oppnevnt til leder for det flymedisinske senteret, med særskilte rettigheter til å utstede legeattester av klasse 1 og tilstrekkelig flymedisinsk erfaring til å utføre sine oppgaver, og
  - 2) ha ansatt et tilstrekkelig antall fullt kvalifiserte flyleger og annet teknisk personell og sakkyndige.
- b) Det flymedisinske senterets leder skal ha ansvar for å samordne vurderingen av undersøkelsesresultater, og for å undertegne rapporter, attester og førstegangsutstedte legeattester av klasse 1.

ORA.AeMC.215 Krav til anlegg

Det flymedisinske senteret skal ha tilstrekkelig medisinsk-teknisk utstyr til å utføre de flymedisinske undersøkelsene som er nødvendige for å kunne utøve de særskilte rettighetene knyttet til godkjenningen.

ORA.AeMC.220 Oppbevaring av dokumentasjon

I tillegg til den dokumentasjonen som kreves i ORA.GEN.220, skal det flymedisinske senteret

- a) oppbevare dokumentasjon om medisinske undersøkelser og vurderinger utført med sikte på utstedelse, forlengelse eller fornyelse av legeattester, samt resultatene av dem, i minst ti år etter den siste undersøkelsen, og
  - b) oppbevare all medisinsk dokumentasjon på en slik måte at fortrolig behandling av medisinske opplysninger til enhver tid er sikret.»
-